

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ И РЕЗУЛТАТИМА РАДА
СА ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈЕМ
АГЕНЦИЈЕ ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
за период од 01.01.2022 – 31.12.2022. године

Бања Лука, мај 2023. године

САДРЖАЈ

Скраћенице	1
РЕЗИМЕ	2
УВОД	5
I ПОСЛОВАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.....	6
1. ДИРЕКЦИЈА	14
1.1. Едукација	15
2. ЈЕДИНИЦА ЗА НАДЗОР	19
2.1. Сектор за надзор институција банкарског система	19
2.1.1. Одјељење за надзор великих банака	19
2.1.2. Одјељење за надзор средњих и малих банака	19
2.1.3. Одјељење за надзор недепозитних финансијских организација (микрокредитне организације – МКО и даваоци лизинга – ДЛ).....	25
2.1.4. Одјељење за надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма и надзор обављања платног промета у банкарском систему	27
2.1.5. Одјељење за надзор обезбијеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему.....	28
2.1.6. Одјељење за надзор интерних модела банака	30
3. СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ	31
4. ЈЕДИНИЦА ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ.....	34
5. СЕКТОР ЗА ИЗВЈЕШТАВАЊЕ, РЕГУЛАТИВУ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	36
5.1. Рад на регулативи и извјештавању	36
5.2. Активности подршке надзору (развој методологија за надзор, провођење надзорног тестирања отпорности на стрес и надзор интерних модела)	38
5.3. Имплементација пројекта Јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем централних банака	39
5.4. Имплементација пројекта пружања техничке помоћи од стране других међународних институција ..	39
5.5. Међународна сарадња	40
5.6. Остале активности	40
6. ОМБУДСМАН ЗА БАНКАРСКИ СИСТЕМ.....	41
6.1. Приговори, упити и други поднесци корисника финансијских услуга	41
6.2. Активности сарадње са другим организацијама ради унапређење оквира заштите корисника финансијских услуга.....	44
7. СЕКТОР ЗА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.....	45
7.1. Управљање информационом системом Агенције.....	45
7.2. Надзор информационог система у банкама	45
8. ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ	47
8.1. Послови јавних набавки	47
8.2. Канцеларијски послови, послови заштите на раду, заштите од пожара и одржавања објеката и материјално-техничких средстава	47
II ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ за период 01.01. до 31.12.2022. године.....	49

Скраћенице

Агенција	Агенција за банкарство Републике Српске
АОД БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ
БиХ	Босна и Херцеговина
BSCEE	Група банкарских супервизора централне и источне Европе (Banking Supervisors from Central and Eastern Europe)
ДЛ	Давалац лизинга
ЕБА	Европско регулаторно тијело за банкарство (European Banking Authority)
ЕС	Европска комисија (European Commission)
ЕСБ	Европска централна банка (European Central Bank)
ЕУ	Европска унија
МКО	Микрокредитна организација
МКД	Микрокредитно друштво
МКФ	Микрокредитна фондација
МРС	Међународни рачуноводствени стандарди
МСФИ	Међународни стандарди финансијског извјештавања
SREP	Поступак надзорног прегледа и процјене (Supervisory Review and Evaluation Process)
FMA	Агенција за надзор финансијског сектора Аустрије (Finanzmarktaufsicht in Österreich)
FINRA	Агенда за реформу финансијског сектора (Financial Reform Activity Agenda)
FINREP	Финансијско извјештавање (Financial Reporting)
ФБА	Агенција за банкарство Федерације Босне и Херцеговине
ФБиХ	Федерација Босне и Херцеговине
CEF	Центар за извршност у финансијама (Center for Excellence in Finance)
CEFTA	Централноевропски споразум о слободној трговини (Central European Free Trade Agreement)
ИКТ	Информационо – комуникационе технологије
ЦБ БиХ	Централна банка Босне и Херцеговине
ШКО	Штедно-кредитна организација
WB	Свјетска банка (World Bank)
IFC	Међународна финансијска корпорација (International Finance Corporation)
IMF	Међународни монетарни фонд (International Monetary Fund)
ICAAP	Поступак интерне процјене адекватности капитала у банкама (Internal Capital Adequacy Assessment Process)
ILAAP	Поступак интерне процјене адекватности ликвидности у банкама (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
NSFR	Коефицијент нето стабилних извора финансирања (Net Stable Funding Ratio)
OECD	Организација за економску сарадњу и развој (Organization for Economic Cooperation and Development)
ЗОБ	Закон о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 04/17, 19/18 и 54/19).
УБ БиХ	Удружење банака Босне и Херцеговине
USAID	Агенција за међународни развој САД (United States Agency for International Development)

РЕЗИМЕ

Банкарски систем Републике Српске чине банке, МКО, ДЛ и друге финансијске организације чије се оснивање и пословање уређује посебним законима којима је прописано да Агенција издаје дозволе или одобрења за рад, надзире пословање и врши друге послове у вези с њима.

Надлежности Агенције су прописане Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, а основни циљ Агенције јесте очување и јачање стабилности банкарског система, те унапређење његовог сигурног, квалитетног и законитог пословања.

Као реакција на економске изазове у 2022. години, једна од најважнијих активности Агенције у 2022. години односила се на поступак успијешног реструктурирања „Sberbank“ а.д. Бања Лука. Наиме, услед дешавања на геополитичкој сцени (сукоба између Украјине и Русије), Европска централна банка је дана 27.02.2022. године оцијенила да је стање Sberbank Europe AG Аустрија, као и њених супсидијара Sberbank d.d. Хрватска и Sberbank banka d.d. Словенија, такво да не могу или вјероватно неће моћи наставити пословање, услед наглог повлачења депозита које је било изазвано нарушавањем репутације и ризика у пословању, до којих су довела дешавања и сукоби између Украјине и Русије, као и економске и финансијске санкције које су Сједињене Америчке Државе, Европска унија и друге земље предузеле према Русији. Ову оцјену потврдио је и Јединствени одбор за реструктурирање. Имајући у виду да је услед претходно наведених околности значајно нарушен пословни углед и репутација „Sberbank Europe“ AG Wien, која је била већински власник „Sberbank“ а.д. Бања Лука, исто се одразило и на управљачке способности и негативно утицало на пословање банке, у смислу да је банка била изложена наглом одливу депозита клијената, због проблема у којима се нашао већински власник „Sberbank Europe“ AG Wien. Само у периоду од настанка кризе, тј. од 24.02.2022. године до окончања кризе 03.03.2022. године, из „Sberbank“ а.д. Бања Лука је повучено више од 180 милиона КМ.

Агенција је предузела кључне активности из својих надлежности које су регулисане законским актима, односно покренула је поступак реструктурирања „Sberbank“ а.д. Бања Лука (Агенција је донијела Одлуку којом је утврђено да се процес реструктурирања спроведе примјеном инструмента реструктурирања продаје акција), односно извршена је продаја акција „Новој банци“ а.д. Бања Лука, чиме се успјела очувати стабилност финансијског система, као и заштита средстава клијената и депонената. Почетком маја 2022. године процес продаје акција „Sberbank“ а.д. Бања Лука и пренос власништва је завршен, те је власник ове банке постала „Нова банка“ а.д. Бања Лука, а банка данас послује под називом „Atos Bank“ а.д. Бања Лука. Цијели процес који је водила Агенција у предметном случају је потпуно идентичан процесу који је вођен и у земљама у окружењу које су се суочиле са истим проблемом (Словенија, Хрватска, Србија). Сви регулатори у окружењу су спровели процес реструктурирања на начин као што га је спровела и Агенција. Активностима Владе Републике Српске, Министарства финансија Републике Српске и Агенције спасено је преко 400 радних мјеста, преко 20.000 клијената Банке, сачувано близу 900 милиона билансне активе, а најважније то да је сачувана финансијска стабилност Републике Српске. Ова активност је показала колико је важно имати супервизију банкарског система на нивоу Републике Српске.

Горе наведени догађај као и дешавања везано за судски спор у једној банци од почетка 2022. године и велика инфлација, довели су до повлачења депозита и потребе увођења континуираног праћења кретања депозита и извјештавања Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске са циљем сагледавања утицаја на стабилност финансијског система у Републици Српској. У другом кварталу 2022. године заустављени су негативни трендови у банкарском сектору те је отпочео опоравак показатеља (са аспекта раста депозита и новчаних средстава, те побољшања ликвидности банака) који је настављен све до краја 2022. године. Све банке су исказале позитиван финансијски резултат на крају 2022. године и виши ниво профитабилности у односу на претходне године.

У циљу очувања стабилности банкарског сектора, правовременог одговора на ублажавање ризика изазваног значајним растом референтних каматних стопа, растом инфлације и другим поремећајима, те очекиваним ефектима истих на банкарски сектор Републике Српске, Агенција је усвојила Одлуку о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа која је објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 98/22. Имајући у виду надзорну и регулаторну функцију у оквиру својих надлежности прописаних Законом о Агенцији за банкарство

Републике Српске, Агенција је сматрала потребним превентивно дјеловати и смањити могуће негативне ефекте значајног раста каматних стопа на банкарски систем, кориснике банкарских услуга и економију Републике Српске.

Примарни циљеви предметне одлуке су ублажавање раста активних каматних стопа у Републици Српској, односно заштита корисника банкарских услуга који би плаћали позајмљена средства по увећаним каматама, те стабилност банкарског сектора у смислу утицаја одлуке на адекватну покривеност кредита очекиваним кредитним губицима за потенцијално увећани ризик од немогућности сервисирања дуга од стране корисника кредита. Такође, поменута Одлука има за циљ додатно стимулисати банке да пронађу начин задржавања каматних стопа на разумним нивоима, како би се избјегли претходно поменути негативни ефекти на привреду и становништво, као и на саму банку. Примјеном ове одлуке од банака се захтијева успостављање процеса и контрола у циљу планирања, анализирања и праћења који су везани за раст активних каматних стопа и друге макроекономске поремећаје. Агенција за банкарство је спроводила појачане супервизорске мјере у циљу праћења примјене и ефеката донесене одлуке. Наведна Одлука је показала да је спријечен тренд раста каматних стопа, а позитивне реакције за наведену одлуку су стигле од Европске Централне Банке и регулатора из окружења, јер је Агенција била пионир приликом доношења наведене одлуке.

Агенција за банкарство је у 2022. години, након стварања законских услова, усвојила низ подзаконских аката и проактивних мјера у циљу повећања транспарентности пословања банака и заштите корисника услуга плаћања (Одлука о садржају, роковима, и начину достављања података о међубанкарским накнадама, Одлука о утврђивању листе најрепрезентативнијих услуга повезаних са платним рачуном, Одлука о утврђивању садржаја информативног прегледа услуга и накнада повезаних са платним рачуном, Одлука о утврђивању форме и садржаја извјештаја о накнадама за услуге повезане са платним рачунима), а које су објављене у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 74/22. Предметним одлукама између осталог прописано је и увођење обавезе банкама да кориснику без накнаде доставе извјештај о свим накнадама за услуге повезане са платним рачуном, обавезе да кориснику прије закључења уговора о услугама платног промета бесплатно доставе информативни преглед услуга и накнада, објавила је на званичним интернет страницама Агенције упоредиве податке о накнадама које банке наплаћују од корисника како би грађани могли на једноставан начин да се информишу и упореде их пре него што посјете банку, прописала додатне извјештаје које су банке дужне достављати Агенцији са подацима о накнадама које наплаћују од корисника (такође извјештај обувата и све камате које је банка наплатила од корисника, као и камате које је корисник остварио од банке), међубанкарским накнадама, итд.

Поред наведеног, Агенција у континуитету прати активности банака у овом сегменту, спроводи анализе стања и ефеката, узимајући у обзир тенденцију банака да повећавају накнаде за услуге повезане с платним рачунима. Агенција за банкарство је, у склопу својих законских надлежности, разматрала могућности и радила на доношењу додатних прописа и мјера како би се заштитио стандард грађана.

Редовне активности надзора које је Агенција проводила у извјештајном периоду односе се на активности везано за SREP процјену за банке, активности везано за процјену успостављеног ICAAP-а и ILAAP-а у банкама, преглед и оцјењивање планова опоравка за све банке, преглед и контрола регулаторних извјештаја, израда кварталних анализа за све банке по SREP методологији, непосредни надзор у банкама, МКО и ДЛ, праћење извјештаја и израда кварталних анализа за МКО, праћење извјештаја за ДЛ, праћење извјештаја и непосредни надзор сигурности управљања информационом системом у банкама и тестирање плана опоравка информационог система у складу са усвојеним планом.

Такође, надзирани су послови спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, платног промета и заштите потрошача у свим финансијским институцијама које су под надзором Агенције. Сектор за информационо-комуникационе технологије у непосредним надзорима банака обављеним у 2022. години је био усмјерен на управљање безбједношћу и екстернализацијом информационог система.

У контексту даљег праћења регулаторног оквира у Републици Српској и усклађености истог са регулаторним оквиrom ЕУ, Агенција је одређијелена за проактиван приступ у процесу

средњорочног планирања, како би правовремено и ефикасно предузела неопходне активности за одржавање усклађености са ЕУ регулативом. С обзиром да се стандарди и регулатива којом се уређује пословање банака на међународном и европском нивоу континуирано мијења и проширује, Агенција је у току 2022. године усвојила документ „Стратегија приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ за период 2022-2026. године“ који садржи план измјена подзаконских аката неопходних за одржавање статуса еквивалентности банкарске регулативе са ЕУ регулаторним оквиром до 2026. године. Наведено за циљ има јачање институционалног капацитета Агенције потребног за имплементацију идентификованих приоритета за развој банкарске регулативе и супервизије, те примјену најбољих регулаторних и супервизорских пракси из ЕУ. У децембру 2022. године је усвојен и документ Стратешког оквира управљања и надзора над ризицима повезаним са климатским промјенама и животном средином у банкарском сектору за период од 2023.-2025. године који ће бити основа будућих активности у овом сегменту. Стратешки оквир садржан у овом документу одражава настојање да се започну потребне активности на утврђивању будућих регулаторних и супервизорских захтјева за процјену, управљање и контролу климатских ризика којима су банке изложене или би могле бити изложене. Такође, Агенција је наставила са даљим унапређењем регулаторног оквира за управљање кредитним ризиком и утврђивање очекиваних кредитних губитака у дијелу додатних прописа који уређују стратегије банака за поступања са неквалитетним изложеностима.

У сегменту реструктурирања банака остале активности су биле усмјерене на јачање капацитета и разраду докумената везано за ликвидност банака у реструктурирању и операционализацију „bail-in“ инструмента, као и финализацију документа „Очекивања од банака у планирању реструктурирања – Смјернице“, који представља својеврсни водич кроз активности које банке треба да предузму како би биле спремне за евентуалну кризну ситуацију и како би се над њима могао спровести поступак реструктурирања, као и на унапређење капацитета у дијелу могућности примјене и транспоновања ЕУ регулативе у домаћу регулативу (BRRD II директива).

Агенција наставља бити дио пројекта Јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем централних банака а чији је циљ јачање монетарне и финансијске стабилности у региону Западног Балкана, те унапређење усклађености националних регулаторних оквира са европским и међународним стандардима. Пројекат се финансира из донаторских средстава обезбијеђених од стране Европске комисије у корист централних банака и агенција за банкарство Западног Балкана. Циљ програма је даље јачање институционалних капацитета, као и усвајање најбољих међународних и европских стандарда. Поменути програм ће бити обухваћен програм обуке о кључним питањима централног банкарства и супервизије.

У дијелу послова Омбудсмана за банкарски систем Републике Српске који се односе на заштиту корисника финансијских услуга, запримљено је 122 приговора, што је више за девет, у односу на исти период 2021. године. Према врсти финансијских услуга највећи број приговора односи се на кредитне послове и послове платног промета.

На интернет страници Агенције налазе се све одлуке и информације које је донијела Агенција (исте се редовно ажурирају), те низ корисних информација за кориснике финансијских услуга и друге кориснике.

Агенција квартално објављује Извјештај о стању у банкарском систему Републике Српске који даје све релевантне информације и податке о финансијским организацијама које послују у Републици Српској, а које су под надзором Агенције.

УВОД

У складу са чланом 39. став 1. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске¹ и чланом 32. став 1. Статута Агенције за банкарство Републике Српске², Агенција подноси Народној скупштини Републике Српске годишњи извјештај о пословању и резултатима рада са финансијским извјештајем Агенције најкасније до 30. јуна текуће године за претходну годину. Извјештај се доставља Влади Републике Српске до 31. маја текуће године за претходну годину.

Управни одбор Агенције усвојио је План рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину (у даљем тексту: План рада Агенције) (Одлука број: УО–275/21 од 27.12.2021. године) и измјене Плана рада Агенције (Одлука број: УО-371/22 од 28.09.2022. године и Одлука број: УО-393/22 од 27.12.2022. године) у складу са организацијом и систематизацијом послова. Према усвојеном Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције за банкарство Републике Српске (број Д-31/22 од 01.11.2022. године), послови су обухваћени кроз сљедеће организационе дијелове Агенције:

1. Дирекција
2. Јединица за надзор
 - 2.1. Сектор за надзор институција банкарског система
 - 2.1.1. Одјељења за надзор великих банака
 - 2.1.2. Одјељења за надзор малих и средњих банака
 - 2.1.3. Одјељење за надзор недепозитних финансијских организација (микрокредитне, даваоци лизинга и штедно - кредитне)
 - 2.1.4. Одјељење за надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма и надзор обављања платног промета у банкарском систему (СПН и ФТ и ПП)
 - 2.1.5. Одјељење за надзор обезбјеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему (ЗПКФУ)
 - 2.1.6. Одјељење за надзор интерних модела банка.
3. Сектор за правне послове
 - 3.1. Одјељење за обраду захтјева, приговора и правну подршку
4. Јединица за реструктурирање
 - 4.1. Одјељење за реструктурирање банака и подршку реструктурирању банака
5. Сектор за извјештавање, регулативу и међународну сарадњу
6. Омбудсман за банкарски систем
7. Сектор за информационо-комуникационе технологије
8. Одјељење за заједничке послове.

Управни одбор Агенције усваја овај извјештај, прије датума одређеног за достављање Влади Републике Српске.

¹ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 59/13 и 04/17

² „Службени гласник Републике Српске“ број 63/17

I ПОСЛОВАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У обављању послова из свог дјелокруга Агенција је самостална и независна, а надзор над њеним радом врши Народна скупштина Републике Српске.

Орган управљања Агенцијом је Управни одбор којег чини пет чланова, а које на основу претходно проведеног поступка јавне конкуренције у складу са законом, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Чланови Управног одбора изабрани су на период од пет година, Одлуком Народне скупштине Републике Српске број: 02/1-021-263/18 од 22.03.2018. године, која је објављена 30.03.2018. године у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 28/18 и ступила на снагу 07.04.2018. године. Накнадно, на лични захтјев једног члана Управног одбора Агенције, Народна скупштина Републике Српске донијела је Одлуку о разрјешењу члана Управног одбора Агенције за банкарство Републике Српске број: 02/1-021-978/21 од 01.12.2021. године, која је објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“ број: 110/21 и ступила на снагу дана 15.12.2021. године. Народна скупштина Републике Српске донијела је Одлуку о именовању једног члана Управног одбора Агенције за банкарство Републике Српске на период до истека мандата постојећим члановима Управног одбора Агенције (Одлука број: 02/1-021-755/22 од 06.07.2022. године), која је објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 68/22 и ступила на снагу дана 16.07.2022. године.

Директор Агенције представља Агенцију, руководи радом и одговоран је за рад Агенције.

Директора и замјеника директора, на основу претходно проведеног поступка јавне конкуренције у складу са законом, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Народна скупштина Републике Српске је именovala директора Агенције на период од пет година, Одлуком број: 02/1-021-741/22 од 06.07.2022. године и замјеника директора Агенције на период од пет година, Одлуком број: 02/1-021-742/22 од 06.07.2022. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Српске“ број: 68/22 и ступиле на снагу од 16.07.2022. године.

У оквиру Агенције у складу са Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске и Статутом Агенције успостављене су Јединица за надзор и Јединица за реструктурирање, са успостављеним Одбором за надзор и Одбором за реструктурирање.

Руководиоца Јединице за надзор и Јединице за реструктурирање, на основу претходно проведеног поступка јавне конкуренције у складу са Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, именује Управни одбор Агенције.

У саставу Агенције је Омбудсман за банкарски систем Републике Српске, као самостална организациона јединица, која промовише заштиту права физичких лица корисника финансијских услуга.

На дан 31.12.2022. године у Агенцији је било запослено 82 радника.

Активности Управног одбора Агенције

Управни одбор, као орган управљања Агенцијом, предузимао је мјере за ефикасно и рационално обављање послова и задатака из надлежности Агенције.

У периоду 01.01.-31.12.2022. године Управни одбор је одржао 11 сједница, на којима је разматрао и усвојио следеће:

❖ питања која се односе на пословање Агенције:

- Извјештај Централне пописне комисије о извршеном попису имовине и обавеза Агенције за банкарство Републике Српске на дан 31.12.2021. године;
- Извјештај независног ревизора о финансијским извјештајима за 2021. годину Агенције за банкарство Републике Српске;
- Финансијски извјештај Агенције за банкарство Републике Српске за период 01.01. -31.12.2021. године; за период 01.01.-31.03.2022. године; за период 01.01.2022. - 30.06.2022. године; за период 01.01. до 30.09.2022. године;
- Ребаланс Финансијског плана Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину;

- Други ребаланс Финансијског плана Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину;
- измијењени План јавних набавки за 2022. годину;
- Друге измјене Плана јавних набавки за 2022. годину;
- измјена Плана рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину;
- Одлука о другој измјени Плана рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину;
- План рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2023. годину;
- План рада интерне ревизије за 2023. годину;
- Финансијски план за 2023. годину;
- План јавних набавки за 2023. годину;
- Извјештај о пословању и резултатима рада са финансијским извјештајем Агенције за банкарство Републике Српске за 2021. годину; за период 01.01.2022. – 30.06.2022. године;
- Извјештај о раду интерне ревизије у периоду 01.01.-31.12.2021. године; у периоду 01.01.-30.06.2022. године;
- Стратегија приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ за период 2022-2026. године;
- Одлука о распоређивању вишка прихода над расходима из 2021. године;
- Одлука о расходовању опреме и ситног инвентара;
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о раду Агенције за банкарство Републике Српске;
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о платама, накнадама и другим примањима у Агенцији за банкарство Републике Српске;
- Одлука о усвајању Информације о исходу указивања Министарству финансија Републике Српске о намјери продаје пословног простора Агенције за банкарство Републике Српске у улици Васе Пелагића 11а;
- Закључак (везано за Информацију о исходу указивања Министарству финансија Републике Српске о намјери продаје пословног простора Агенције за банкарство Републике Српске у улици Васе Пелагића 11а);
- Одлука о давању претходне сагласности вршиоцу дужности замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске за закључење Споразума о отпуштању дуга између Агенције за банкарство Републике Српске, као повјериоца и Милиш Славка, као дужника;
- Одлука о усвајању Анекса 3. Уговора о раду директора Агенције за банкарство Републике Српске, те Анекс 3. Уговора о раду директора Агенције за банкарство Републике Српске;
- Одлука о усвајању Анекса 1. Уговора о правима, обавезама и одговорности вршиоца дужности замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске, те Анекс 1. Уговора о правима, обавезама и одговорности вршиоца дужности замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске;
- Закључак о закључењу Анекса 4. Уговора о раду директора Агенције за банкарство Републике Српске, те Анекс 4. Уговора о раду директора Агенције за банкарство Републике Српске;
- Закључак о закључењу Анекса 2. Уговора о правима, обавезама и одговорности вршиоца дужности замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске, те Анекс 2. Уговора о правима, обавезама и одговорности вршиоца дужности замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске;
- Одлука о разрјешењу директора Јединице за надзор;
- Одлука о именовању в.д. директора Јединице за надзор;
- Одлука о расписивању јавног конкурса за директора Јединице за надзор;
- Одлука о избору и именовању директора Јединице за надзор у Агенцији за банкарство Републике Српске;
- Одлука о измјени Одлуке о одређивању два члана Одбора за надзор из реда запослених;
- Одлука о измјени Одлуке о одређивању два члана Одбора за реструктурирање из реда запослених;
- Уговор о раду директора Агенције за банкарство Републике Српске;

- Уговор о раду замјеника директора Агенције за банкарство Републике Српске;
- Одлука о усвајању Информације о реализацији Закључка Управног одбора број УО-343/22, од 15.06.2022. године;
- Закључак везано за пословни простор Агенције у улици Васе Пелагића 11а;
- Одлука о одређивању два члана Одбора за реструктурирање из реда запослених;
- Стратешки оквир управљања и надзора над ризицима повезаним са климатским промјенама и животном средином у банкарском сектору за период од 2023.-2025. године;
- Меморандум о разумијевању и сарадњи између Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине и Агенције за банкарство Федерације Босне и Херцеговине и Агенције за банкарство Републике Српске.

❖ питања која се односе на пословање банака и МКО:

- Извјештај о стању у банкарском систему Републике Српске за период 01.01.2020. – 31.12.2021. године; за период 01.01.2022. – 31.03.2022. године; за период 01.01.2022. – 30.06.2022. године; за период 01.01.2022. – 30.09.2022. године;
- Одлука о измјени Одлуке о начину спровођења контроле и налагања мјера у сврху извршавања задатака и циљева из надлежности реструктурирања банака;
- Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама банкама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“;
- Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама микрокредитним организацијама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“;
- Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама у погледу достављања извјештаја Агенцији за банкарство Републике Српске;
- Одлука о измјени Одлуке о израчунавању капитала банака;
- Одлука о измјени Одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској;
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о плановима опоравка банке и банкарске групе;
- Одлука о измјенама и допуни Одлуке о систему управљања у банци;
- Одлука о измјени и допуни Одлуке о управљању екстернализацијом;
- Одлука о садржају, роковима и начину достављања података о међубанкарским накнадама;
- Одлука о утврђивању листе најрепрезентативнијих услуга повезаних са платним рачуном;
- Одлука о утврђивању садржаја информативног прегледа услуга и накнада повезаних са платним рачуном;
- Одлука о утврђивању форме и садржаја извјештаја о накнадама за услуге повезане са платним рачуном;
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о облику и садржају извјештаја које банке достављају Агенцији за банкарство Републике Српске;
- Одлука о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа;
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској;
- Одлука о измјенама и допуни Одлуке о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде од банака за обављање послова Агенције за банкарство Републике Српске;
- Закључак везано за Одлуку о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде од банака за обављање послова Агенције за банкарство Републике Српске;
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о условима и поступку издавања дозволе за обављање дјелатности микрокредитирања микрокредитним организацијама, организационим дијеловима микрокредитних организација из Федерације БиХ, Дистрикта Брчко и страним микрокредитним организацијама у Републици Српској;
- Одлука о измјенама Одлуке о јединственој тарифи накнада за микрокредитне организације;

- Одлука о условима и поступку издавања сагласности на оснивачке акте микрокредитних организација;
- Одлука о допуни Одлуке о поступку интерне процјене адекватности ликвидности у банци;
- Одлука о измјени Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на микрокредите;
- Одлука о измјенама Одлуке о управљању ризиком ликвидности;
- Одлука о измјенама Одлуке о условима и начину остваривања заштите права клијената и поступања банке по приговору клијената;
- Одлука о измјенама Одлуке о ближим условима и начину поступања микрокредитне организације по приговору клијената.

Активности Одбора за надзор

Одбор за надзор чине директор, замјеник директора, руководилац Јединице за надзор и два члана из реда запослених, која је именовао Управни одбор Агенције. Одбором за надзор предједава директор Агенције, а у његовој одсућности замјеник директора.

Питања која се разматрају и начин разматрања на сједницама Одбора за надзор утврђена су Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, Статутом Агенције и Пословником о раду Одбора за надзор, а Одбор за надзор нарочито даје приједлоге директору Агенције у вези са:

- давањем и одузимањем дозволе за рад банкама, микрокредитним организацијама, штедно-кредитним организацијама, даваоцима лизинга и другим финансијским организацијама банкарског система;
- предузимањем мјера надзора према банкама;
- издавањем сагласности за спровођење добровољне ликвидације банке;
- одређивањем листе системски важних банака;
- давањем претходне сагласности на статут, односно на измјене и допуне статута финансијских организација банкарског система;
- одобравањем статусне промјене у финансијској организацији банкарског система;
- давањем или одузимањем сагласности за стицање квалификованог учешћа у банци;
- давањем одобрења за оснивање организационих дијелова банке и организационих дијелова банке са сједиштем изван Републике Српске;
- давањем или одузимањем сагласности за именовање члана надзорног одбора или управе банке;
- давањем процјене плана опоравка банке у смислу примјерености и спроводивости предложених мјера за одржавање или обнављање редовног пословања и финансијског положаја банке;
- давањем сагласности банци за стицање учешћа банке у другим правним лицима;
- предузимањем мјера према члановима банкарске групе;
- доношењем одлука о другим значајним питањима везаним за надзор финансијских организација банкарског система.

У периоду 01.01.-31.12.2022. године одржано је 47 сједница Одбора за надзор, на којима је разматрано слједеће:

❖ питања која се односе на рад банака:

- рјешење о отклањању неправилности и неусклађености у пословању банака након обављених обимних и циљаних контрола (31);
- рјешење о измјени рјешења о отклањању неправилности у пословању банака (3);
- рјешење о издавању претходне сагласности за именовање чланова Управе банке (12);
- рјешење о издавању претходне сагласности за именовање чланова Надзорног одбора (12);
- рјешење о издавању претходне сагласности на измјене и допуне статута банке (6);
- рјешење за оснивање организационог дијела банке (5);
- рјешење о издавању претходне сагласности банци за купопродају пласмана банке (6);
- рјешење о одузимању сагласности за стицање квалификованог учешћа у банци (1);
- рјешење о издавању претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа у банци (2);

- рјешење о издавању о издавању претходне сагласности за стицање квалификованог – контролног учешћа у банци (1);
- рјешење о издавању писменог упозорења за одговорног члана управе банке (1);
- рјешење о писменом упозорењу банци (2);
- рјешење у извршењу пресуде суда везано за банке (1);
- рјешење о стављању ван снаге Рјешења Агенције (1);
- закључак о обустављању поступка надзора пословања банке (8);
- закључак о обустави поступка за издавање претходне сагласности привредном друштву за стицање квалификованог – контролног учешћа у банци (1);
- одлука о укупној SREP оцјени за банку (6);
- информација о пословању банке (1);
- информација о начину праћења извршавања наложених мјера за банке (7);
- информација о исходу тужбе банке (3);
- информација о извршеном прегледу гаранцијског досијеа у банци (1);
- анализа пословања банака Републике Српске (32);
- мишљење о испуњености услова за оцјену да банка не може или вјероватно неће моћи наставити пословање због постојања вјероватноће да ће бити неликвидна у наредном периоду (1);
- допис са препорукама банци (6).

❖ питања која се односе на рад МКО:

- рјешење о отклањању неправилности у пословању МКО након обављених обимних и циљаних контрола (9);
- рјешење о измјени рјешења о отклањању неправилности у пословању МКО (1);
- рјешење о издавању претходне сагласности на измјене и допуне Статута МКО (10);
- рјешење о издавању сагласности на измјене и допуне Одлуке о оснивању МКО (1);
- рјешење о издавању сагласности на измјене Уговора о оснивању МКО (5);
- рјешење о издавању дозволе за рад МКО (1);
- рјешење о одбијању захтјева МКД за издавање дозволе за оснивање орг. дијелова друштва (4);
- рјешење о одбијању захтјева МКД за издавање дозвола за оснивање орг. дијелова друштва (4);
- закључак о обустављању поступка надзора пословања МКО (10);
- анализа пословања МКО (54);
- анализа биланса успјеха и биланса стања МКД са стањем на дан 30.06.2022. године (1);
- информација о губитку МКД исказаном са 31.12.2021. године и са 31.03.2022. године са пројекцијом капитала на дан 30.06.2022. године (1);
- информација о кретању просјечне пондерисане ЕКС на укупне кредите микрокредитног сектора Републике Српске за прво полугодиште 2021. године и прво полугодиште 2022. године (1);
- информација Јединице за надзор у вези Закључка са 4. сједнице Одбора за надзор (1);

❖ питања која се односе на рад банака и МКО, те којима се регулише рад истих:

- која су у надлежности директора:
 - Упутство за укључивање добити текућег периода остварене током или на крају пословне године у ставку редовног основног капитала;
 - Упутство о измјенама и допунама Упутства за процјену вриједности колатерала и пратећа тумачења;
 - Инструкција за финансијско извјештавање (FINREP);
 - Инструкција о стављању ван снаге Инструкције за сачињавање планова опоравка банке и банкарске групе у 2020. години;
 - Упутство за сачињавање додатних извјештаја за праћење ликвидности, те приједлога Извјештаја о додатном праћењу ликвидности;
 - Процедура за посредни надзор (Off-site);

- Одлука о категоризацији банака за 2023. годину;
- Процедура о размјени података и информација између Сектора за надзор институција банкарског система, Сектора за регулативу и подршку надзору и Сектора за ИКТ;
- Упутство за извјештавање о примјени Одлуке о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа, са припадајућим обрасцима;
- Упутство за примјену Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на микрокредите;
- Измјене Упутства за извјештавање о коефицијенту покрића ликвидности;
- која су у надлежности Управног одбора:
 - Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама банкама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“;
 - Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама микрокредитним организацијама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“;
 - Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама у погледу достављања извјештаја Агенцији за банкарство Републике Српске;
 - Одлука о измјени Одлуке о израчунавању капитала банака;
 - Одлука о измјени Одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској;
 - Одлука о измјенама и допунама Одлуке о плановима опоравка банке и банкарске групе;
 - Одлука о измјенама и допуни Одлуке о систему управљања у банци;
 - Одлука о измјени и допуни Одлуке о управљању екстернализацијом;
 - Одлука о садржају, роковима и начину достављања података о међубанкарским накнадама;
 - Одлука о утврђивању листе најрепрезентативнијих услуга повезаних са платним рачуном;
 - Одлука о утврђивању садржаја информативног прегледа услуга и накнада повезаних са платним рачуном;
 - Одлука о утврђивању форме и садржаја извјештаја о накнадама за услуге повезане са платним рачуном;
 - Одлука о измјенама и допунама Одлуке о облику и садржају извјештаја које банке достављају Агенцији за банкарство Републике Српске;
 - Одлука о привременим мјерама за ублажавање ризика који проистичу из раста каматних стопа;
 - Одлука о управљању каматним ризиком у банкарској књизи;
 - Одлука о измјени и допуни Одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској;
 - Одлука о измјени и допуни Одлуке о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде од банака за обављање послова Агенције за банкарство Републике Српске;
 - Одлука о измјени и допуни Одлуке о условима и поступку издавања дозволе за обављање дјелатности микрокредитирања микрокредитним организацијама, организационим дијеловима микрокредитних организација из Федерације БиХ, Дистрикта Брчко и страним микрокредитним организацијама;
 - Одлука о измјени и допуни Одлуке о јединственој тарифи накнада за микрокредитне организације;
 - Одлука о условима и поступку издавања сагласности на оснивачке акте микрокредитних организација;
 - Одлука о допуни Одлуке о поступку интерне процјене адекватности ликвидности у банци;
 - Одлука о измјени Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на микрокредите;
 - Одлука о измјени Одлуке о управљању ризиком ликвидности;

- Одлука о измјенама Одлуке о условима и начину остваривања заштите права клијената и поступања банке по приговору клијената;
- Одлука о измјенама Одлуке о ближим условима и начину поступања микрокредитне организације по приговору клијената;
- Стратегија приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ за период 2022-2026. године;
- Стратешки оквир управљања и надзора над ризицима повезаним са климатским промјенама и животном средином у банкарском сектору за период од 2023.-2025. године.

На сједницама је такође разматран извјештај о стању у банкарском систему Републике Српске (4), који обухвата и банкарски и МКО сектор, а који се након разматрања доставља Управном одбору на разматрање и усвајање. Такође, разматрана је Информација (основни показатељи) о пословању банкарског сектора Републике Српске на дан 31.03.2022. године, Информација (основни показатељи) о пословању микрокредитног сектора и давалаца лизинга са стањем на дан 31.03.2022. године, те Информација о Закључку Владе Републике Српске, везано за извјештаје Агенције за 2021. годину.

Активности Одбора за реструктурирање

Одбор за реструктурирање чине директор, замјеник директора, руководиоца Јединице за реструктурирање и два члана из реда запослених које је именовао Управни одбор Агенције. Одбором за реструктурирање предсједава директор, а у његовој одсутности замјеник директора Агенције.

Питања која се разматрају и начин разматрања на сједницама Одбора за реструктурирање утврђена су Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, Статутом Агенције за банкарство Републике Српске и Пословником о раду Одбора за реструктурирање, а Одбор за реструктурирање нарочито даје приједлоге директору Агенције у вези са:

- изработом и усвајањем плана реструктурирања, отклањањем препрека за реструктурирање, отписом и конверзијом капитала, избором лица које врши независну процјену вриједности имовине и обавеза, покретањем поступка реструктурирања, као и у вези са инструментима и мјерама које се предузимају у реструктурирању;
- изработом плана реструктурирања којим се предвиђа примјена одговарајућих инструмената и мјера реструктурирања и овлашћења након доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања;
- увођењем посебне управе, именовањем једног или више посебних управника, ако оцјени да би исто допринијело остваривању циљева реструктурирања;
- доношењем одлуке о примјени одређених инструмената реструктурирања, продаји акција, односно имовине, права и обавеза, преносу на банку за посебне намјене, одвајању имовине и реструктурирању властитим средствима банке;
- издавањем дозволе банци за посебне намјене и преносом акција и других власничких инструмената једне или више банака у реструктурирању и цјелокупне имовине или дијела имовине, права или обавеза једне или више банака у реструктурирању на банку за посебне намјене;
- одузимањем дозволе за рад банци за посебне намјене;
- извршавањем одвајања и преноса дијела или цјелокупне имовине, права или обавеза једне или више банака у реструктурирању или банке за посебне намјене на једно или више друштава за управљање имовином;
- утврђивањем посебних минималних захтјева за капиталом и прихватљивим обавезама за банке;
- одобравањем плана реорганизације пословања у реструктурирању властитим средствима банке;
- доношењем и других појединачних аката у поступку реструктурирања банке и банкарске групе, у складу са законом којим се уређују банке.

У периоду 01.01.-31.12.2022. године одржано је 13 сједница Одбора за реструктурирање, на којима је разматрано следеће:

❖ питања која се односе на рад банака, те којима се регулише рад истих:

- која су у надлежности директора Агенције:
 - Упутство за одређивање минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке (2);
 - Очекивања од банака у планирању реструктурирања - смјернице
 - Одлука о ангажовању независног процјењивача за процјену вриједности имовине и обавеза банке;
 - Одлука о покретању поступка реструктурирања над банком;
 - Одлука о примјени инструмента реструктурирања над банком;
 - Одлуке о ангажовању независног процјењивача за процјену након покретања поступка реструктурирања над банком;
 - Мишљење о испуњености услова за оцјену да банка не може или вјероватно неће моћи наставити пословање због постојања вјероватноће да ће бити неликвидна у наредном периоду;
 - Мишљење о финансијском стању купца квалификованог учешћа у банци (банка у реструктурирању) са подацима на дан 30.09.2021. године (99,63986% власништва над акционарским капиталом);
 - Информација о минималном захтјеву за капитал и прихватљиве обавезе на финансијски датум 31.12.2020. године за банке којима је Агенција за банкарство Републике Српске издала дозволу за рад;
 - Информација о спровођењу и окончању поступка реструктурирања над банком;
 - Информација о састанцима одржаним са представницима друштава за ревизију у погледу сарадње у области пружања услуга независних процјена у поступку реструктурирања;
 - Информација о склапању Споразума о оквиру за пружање услуга независне процјене имовине и обавеза банака;
 - информације о Плану опоравка појединачних банака са финансијским подацима на дан 31.12.2021. године (8);
 - план реструктурирања за банке којима је Агенција за банкарство Републике Српске издала дозволу за рад (9);
- која су у надлежности Управног одбора:
 - Одлука о допуни Одлуке о начину спровођења контроле и налагања мјера у сврху извршавања задатака и циљева из надлежности реструктурирања банака.

1. ДИРЕКЦИЈА

Дирекцију чине директор, замјеник директора, савјетник, сарадник за превођење, сарадник за односе са јавношћу, технички секретар, те Служба интерне ревизије, Служба за финансије и рачуноводство и Служба за економску анализу и статистику.

У извјештајном периоду, у оквиру Дирекције, обављани су послови заступања и представљања Агенције у земљи и иностранству, доношења аката из надлежности Агенције, сарадње са иностраним институцијама и организацијама те другим ентитетским институцијама и институцијама БиХ. Директор Агенције и замјеник директора Агенције управљали су и руководили Агенцијом, координисали су рад између организационих дијелова Агенције те су обављали све друге послове прописане Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске и Статутом Агенције за банкарство Републике Српске.

Интерни ревизор о извршењу годишњег плана рада сачињавава годишњи извјештај о раду, који доставља директору на разматрање и Управном одбору Агенције усвајање.

У извјештајном периоду у дирекцији су се обављали послови координације и израде Извјештаја о пословању и резултатима рада са финансијским извјештајем Агенције за банкарство Републике Српске, сачињавање кварталних, полугодишњих и годишњих извјештаја о стању у банкарском систему Републике Српске, анализирање макроекономског окружења и његов утицај на банкарски систем, израду годишњих извјештаја, учешће у раду пододбора за придружење ЕУ и координацију и рад у радним групама на изради одговора на упитник за придруживање ЕУ.

У оквиру радних група за економска питања, слободно кретање капитала и финансијски надзор и у сарадњи са Министарством финансија Републике Српске, запослени у Дирекцији учествовали су у праћењу и достављању података за извјештај о реализацији активности из усвојеног Акционог плана за реализацију приоритета из Аналитичког извјештаја ЕС. Такође, редовно су достављани извјештаји за израду Документа за дискусију за Пододбор за економска питања и статистику и Пододбор за унутрашње тржиште и конкуренцију укључујући заштиту здравља и потрошача ЕС.

Савјетник је током 2022. године спроводио активности на координацији рада Радних група именованих од стране Владе Републике Српске за преговоре о Споразуму о стабилизацији и придруживању између БиХ и ЕУ и учествовао у раду Радне групе 5 и Радне групе Економски критерији. Савјетник је учествовао у изради Стратегије приоритетних активности за одржање усклађености банкарске регулативе са ЕУ за период 2022-2026. године, припремним активностима за израду нове Одлуке о капиталу банака ради усклађивања са CRR и CRD и изради Одлуке о каматном ризику у банкарској књизи. Током 2022. године континуирано је сарађивао са Сектором за извјештавање, регулативу и међународну сарадњу при предлагању и спровођењу процеса доношења нових и измјене постојећих прописа, са циљем њиховог унапређења и усклађивања са најбољим међународним праксама, те присуствовао радионицама, састанцима и другим облицима сарадње у едукативно развојне сврхе у складу са потребама Агенције.

Запослени из Дирекције као чланови Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске и Комисије за сарадњу надзорних органа финансијског сектора Републике Српске учествовали су у раду и присуствовали на редовним сједницама у овом извјештајном периоду.

У оквиру Дирекције обављане су активности информисања циљне јавности о активностима Агенције. У 2022. години одговорено је на велики број новинарских питања и питања грађана, те сачињено више саопштење за јавност, рађен је и press clipping - праћење свих финансијских и економских вијести у протекла 24 часа, који се уређује и доставља руководству Агенције. У оквиру Дирекције континуирано се ради превод информација и подзаконских аката која се овјављују на интернет страници Агенције, писмени превод кореспонденције Агенције са међународним институцијама, писмени превод кореспонденције Агенције са међународним институцијама, итд.

Служба за рачуноводство и финансије

У Служби за рачуноводство и финансије су сачињени: квартални обрачуни накнада за надзор у складу са одлукама Агенције о јединственим тарифницима за банке, микрокредитне организације и лизинг друштва и праћење њихове наплате; Годишњи финансијски извјештаји Агенције за 2021. годину, који су након усвајања од стране Управног одбора Агенције, на прописаним обрасцима, достављени Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ); Годишњи финансијски извјештаји за 2021.годину, који су достављени Влади Републике Српске и Народној скупштини Републике Српске у оквиру Извјештаја о пословању и резултатима рада са финансијским извјештајем Агенције за 2021. годину; Годишњи извјештаји о усаглашавању обрачуна и уплата доприноса за 2021. годину који су достављени Фонду за пензијско и инвалидског осигурање Републике Српске; Полугодишњи финансијски извјештаји за 2022.годину, који су након усвајања од стране Управног одбора Агенције достављени Влади Републике Српске; Квартални финансијски извјештаји за 2022. годину, који су достављени Управном одбору Агенције, у складу са Правилником о рачуноводству; Извјештај о наплати пореских и непореских давања који се достављају Министарству финансија Републике Српске; мјесечни извјештаји за Пореску управу Републике Српске и Републички завод за статистику; два ребаланса Финансијског плана за 2022. годину и нацрт Финансијског плана за 2023. годину, те мјесечни захтјеви према Јавном Фонду здравства за рефундацију накнаде плате за вријеме привремене спријечености за рад и Центру за социјални рад за рефундацију накнада за вријеме породилског одсуства.

Радници у рачуноводству су пратили извршење Финансијског плана Агенције за 2022.годину; сарађивали са комисијом за попис имовине, обавеза и потраживања; пратили прописе из области рачуноводства и њихове примјене; присуствовали семинарима и другим видовима едукације из области рачуноводствене професије; припремали и презентовали финансијске извјештаје за интерну и екстерну ревизију; сарађивали са екстерним ревизором на предревизији финансијских извјештаја за 2022.годину; сарађивали са другим организационим дијеловима Агенције и обављали друге послове из дјелокруга рада Службе за рачуноводство и финансије.

1.1. Едукација

Агенција је наставила и у 2022. години да активно присуствује семинарима и радионицама, како кроз физичко присуствовање, тако и кроз „on-line“ присуствовање семинарима и радионицама, а које су се такође показале као ефикасан начин за едукацију и усавршавање запослених. У наредној табели дајемо преглед семинара и конференција, са називом обрађене теме и називом организатора:

Р.Б.	Тип	Назив	Организатор	Мјесто
1.	Семинар	Људски ресурси и усклађеност пословања	JVI	On-line
2.	Семинар	Увод у EuReCA	EBA	On-line
3.	Семинар	Крос секторски тренинг о принципу пропорционалности	EBA	On-line
4.	Семинар	Уводни курс: Бундесбанка представља преглед финансијске стабилности	Deutsche Bundesbank	On-line
5.	Семинар	OECD/INFE извјештај о евалуацији националних стратегија финансијске едукације	OECD/INFE	On-line
6.	Семинар	Глобална седмица новца – уводни вебинар	OECD	On-line
7.	Семинар	Безбједност и дигитално пословање	Привредна комора РС	On-line
8.	Семинар	Грађевинарство, некретнине и климатске промјене	JVI	On-line
9.	Семинар	Модел податковних тачака и њихова еволуција	EBA	On-line
10.	Семинар	Макропруденцијална супервизија	Deutsche Bundesbank	On-line
11.	Семинар	Математички моделе за банкарске супервизоре	Deutsche Bundesbank	On-line

12.	Семинар	Реструктурирање са фокусом на кредитне институције	<i>Deutsche Bundesbank</i>	<i>On-line</i>
13.	Семинар	Промјењене инвестиционе прогнозе за Аустрију – шта то значи за зелену транзицију	<i>ONB/EIB</i>	<i>On-line</i>
14.	Семинар	Развој Базела III у ЕУ	<i>EBA/FSI</i>	<i>On-line</i>
15.	Семинар	Унапријеђење транспарентности и извјештавања о корпоративној одрживости – нова дешавања у ЕУ	<i>WB</i>	<i>On-line</i>
16.	Семинар	Regional high-level event EIB and NBRNM	<i>EIB/NBRNM</i>	<i>On-line</i>
17.	Конференција	Годишња конференција о регулаторним изазовима финансијског сектора	<i>IMF/FED</i>	<i>On-line</i>
18.	Радионица	Радионица о супервизорским колеџима	<i>EBA</i>	<i>On-line</i>
19.	Семинар	Употреба оквира за финансијску писменост у ЕУ	<i>OECD/INFE</i>	<i>On-line</i>
20.	Семинар	Финансијска инклузија, заштита корисника финансијских услуга и финансијска писменост – COVID 19 мјере и њихов утицај на потрошаче	<i>OECD</i>	<i>On-line</i>
21.	Радионица	Директива (ЕУ) 2018/843 о размјени виртуелних валута и пружаоцима услуга виртуелних новчаника	Министарство финансија Републике Српске/ТАИЕХ	<i>On-line</i>
22.	Семинар	Регионални економски изгледи – динамика инфлације и утицај монетарне политике САД	<i>JVI</i>	<i>On-line</i>
23.	Семинар	Супервизорско извјештавање – <i>COREP</i> и <i>FINREP</i>	<i>EBA/ECB</i>	<i>On-line</i>
24.	Радионица	Унапријеђење извјештаја и квалитете података	<i>EBA</i>	<i>On-line</i>
25.	Семинар	Дигитализација ревизорских досијеа	УИР CPP PC	<i>On-line</i>
26.	Семинар	Интерна ревизија у финансијским институцијама	УИР CPP PC	Бања Лука
27.	Семинар	Семинар за интерне ревизоре	УИР CPP PC	Теслић
28.	Конференција	Европска мрежа микрофинансирања - <i>MFC 2022</i>	<i>Microfinance Centre</i>	Истанбул, Турска
29.	Конференција	Изазови и будућност пословања	Унија послодаваца РС	Бања Лука
30.	Конференција	Финансијска и монетарна стабилност региона у условима изражених геополитичких ризика	Савез економиста Србије	Бечићи, Црна Гора
31.	Конференција	Јахорина економски форум	Удружење економиста	Јахорина
32.	Конференција	Изазови супервизора и прелазак на „зелено“ у пост-пандемијском окружењу	Свјетска банка (<i>FinSAC</i>)	Беч, Аустрија
33.	Конференција	Дани осигурања Републике Српске	Удружење друштава за осигурање Привредне коморе РС	Бања Лука
34.	Конференција	Први форум одрживости на западном Балкану	Народна банка Србије, Европска инвестициона банка, Зелени навигатор западног Балкана	Београд, Србија
35.	Конференција	Европска економска интеграција 2022.	Народна банка Аустрије	Беч, Аустрија
36.	Конференција	<i>BSCEE</i> годишња конференција	Народна банка Грузије/ <i>BSCEE</i>	Тбилиси, Грузија

37.	Конференција	Како одговорити на пословне изазове у 2023. години	Унија послодаваца РС	Бања Лука
38.	Семинар	Практична примјена закона о јавним набавкама	Финком д.о.о. Бањалука	Сарајево
39.	Семинар	Поступци набавке мале вриједности	Центар за унапређење корпоративног управљања	Бања Лука
40.	Семинар	Закон о измјенама и допунама закона о јавним набавкама	Рец д.о.о. Сарајево	Сарајево
41.	Конференција	Годишња генерална скупштина	<i>International Network of Financial Services Ombudsman Schemes</i>	<i>On-line</i>
42.	Семинар	Савјетовање из области грађанског права	Удружење судија РС	Јахорина
43.	Семинар	Регулаторни оквир реструктурирања банака и дефинисања прихватљивих обавеза	<i>USAID FINRA</i>	Бања Лука
44.	Семинар	Усклађивање законодавног оквира Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске с ЕУ директивом о реструктурирању банака – <i>BRRD</i>	<i>USAID FINRA</i>	Бања Лука
45.	Семинар	Примјена Закона о раду	РЕЦ д.о.о.	Бања Лука
46.	Конференција	Октобарски правнички дани	Удружење правника РС	Бања Лука
47.	Семинар	Семинар за интерне ревизоре	Удружење рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
48.	Семинар	Свијет сајбер безбједности послје 23.фебруара 2022. године“ - <i>Cyber Threat Intelligence (CTI)</i>	Привредна комора РС	Бања Лука
49.	Семинар	Самит за сајбер безбједност	Удружење за дигиталну трансформацију	Сарајево
50.	Семинар	Крос секторски ИКТ семинар	<i>EIOPA</i>	<i>On-line</i>
51.	Семинар	Финансијска сигурност и стрес тестирање	<i>CEF</i>	Љубљања, Словенија
52.	Радионица	Коефицијент нето стабилних извора финансирања	<i>USAID FINRA</i>	Сарајево
53.	Радионица	Каматни ризик у банкарској књизи	<i>USAID FINRA</i>	Бања Лука
54.	Радионица	Одлука о израчунавању капитала банака	<i>USAID FINRA</i>	Бања Лука
55.	Семинар	Стицање звања овлашћеног ревизора	Удружење рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
56.	Семинар	Блокчејн и дигитализација имовине: изазови правној регулативи у Босни и Херцеговини		<i>On-line</i>
57.	Конференција	<i>TechHosted</i> конференција	Ланако	Бања Лука
58.	Семинар	Примјена циљаних санкција везаних за финансирање тероризма и пролиферације оружја за масовно уништење	<i>GIZ</i>	Сарајево
59.	Семинар	Финансијски сервиси будућности	<i>Malta Financial Services Authority</i>	<i>On-line</i>
60.	Семинар	Банкарска супервизија у базелском оквиру	<i>JVI/DBB/OeNB</i>	Беч
61.	Радионица	Зелено финансирање	<i>Vienna Initiative</i>	<i>On-line</i>
62.	Семинар	МСФИ 9 тренинг	<i>EBA</i>	<i>On-line</i>

63.	Конференција	Финансијско и извјештавање о одрживости, транспарентност дугова и одржив опоравак	WB	Беч
64.	Радионица	Интерно управљање	USAID FINRA	Сарајево
65.	Семинар	Климатски ризици/NPL менаџмент и стратегија	WB	Сарајево
66.	Семинар	Програм јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем Централних банака – II фаза	ECB	Рим
67.	Семинар	Интерни модели за обрачун очекиваних кредитних губитака	Risk consulting	Сарајево
68.	Радионица	Годишња MREL радионица	WB	Беч
69.	Семинар	Тренинг-обука од стране представника Секретаријата MONEYVAL-а-Министарство безбједности БиХ	MONEYVAL/Министарство безбједности БиХ	Сарајево
70.	Радионица	Директива (ЕУ) 2018/843 о размјени виртуелних валута и провајдерима скрбничких новчаника	TAIEX	On-line
71.	Радионица	Нацрт закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности	IMF	Сарајево
72.	Семинар	Спровођење и извршење ЕУ санкција	TAIEX/Министарство безбједности БиХ	Сарајево
73.	Радионица	МСФИ за регулаторе	WB	On-line
74.	Семинар	BRS – размјена знања, приступ фокусиран на људе	CEF	On-line
75.	Семинар	Примјена Закона о СПН и ФТА у сектору хартија од вриједности, осигурања и микрокредитних организација	Комисија за хартије од вриједности РС/Агенција за осигурање РС	On-line
76.	Семинар	Борба против кориштења криптовалута у циљу финансирања тероризма	UN	Сарајево
77.	Конференција	Конференција о спречавању прања новца и финансирања тероризма	OECD	Сарајево
78.	Вебинар	Новине у опорезивању дохотка, доприноси у радном законодавству РС	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
79.	Вебинар	Израда Годишњег финансијског извјештаја за правна лица у Републици Српској	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
80.	Вебинар	Утврђивање основице пореза на добит у РС за 2021.годину и појашњење новог начина обрачуна личних примања и осталих накнада	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
81.	Вебинар	Порези у пракси У Републици Српској	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
82.	Вебинар	Континуирана професионална едукација КПН 1/2022	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
83.	Вебинар	Годишњи одмори, боловање и друга примања из радног односа	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
84.	Вебинар	Полугодишњи ФИ за правна лица у РС у складу са новим билансним шемама	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука
85.	Конгрес	26.МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС рачуновођа и рачуноводствене професије	Савез рачуновођа и ревизора РС	Теслић
86.	Вебинар	Континуирана професионална едукација КПН 2/2022	Савез рачуновођа и ревизора РС	Бања Лука

2. ЈЕДИНИЦА ЗА НАДЗОР

2.1. Сектор за надзор институција банкарског система

Примјењујући сву прописану законску и подзаконску регулативу Јединица за надзор је у 2022. године вршила надзор укупног банкарског система кроз рад Сектора за надзор банака и Сектор за надзор пословања недепозитних финансијских организација, надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма, надзор обављања платног промета у банкарском систему и надзор обезбјеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему до 24.03.2022. године, када је измјењен Правилник о организацији и систематизацији послова Агенције и горе поменута два сектора спојена у један сектор под називом Сектор за надзор институција банкарског система. Такође, новим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције је од 01.11.2022. године у оквиру Сектора формирано још једно одјељење (Одјељење за надзор интерних модела банака), тако да је надзор институција банкарског система вршен преко шест одјељења, и то:

- 2.1.1. – Одјељење за надзор великих банака;
- 2.1.2. – Одјељење за надзор средњих и малих банака;
- 2.1.3. – Одјељење за надзор недепозитних финансијских организација (МКО и ДЛ);
- 2.1.4. – Одјељење за надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма и надзор обављања платног промета у банкарском систему (СПН и ФТ и ПП);
- 2.1.5. – Одјељење за надзор обезбјеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему (ЗПКФУ);
- 2.1.6. – Одјељење за надзор интерних модела банака.

Одјељења су имала међусобну сарадњу и сталну размјену података са циљем добијања цјелокупне слике о пословању сваке банке, МКО, ДЛ, као и банкарског система у цјелини.

2.1.1. Одјељење за надзор великих банака

2.1.2. Одјељење за надзор средњих и малих банака

Надзор пословања банака

Надзор пословања банака се, у оквиру Сектора за надзор институција банкарског система, обавља у два одјељења и то у Одјељењу за надзор великих банака, које врши надзор пословања три највеће банке банкарског сектора Републике Српске и Одјељењу за надзор средњих и малих банака, које врши надзор пословања осталих пет банака банкарског сектора Републике Српске (у даљем тексту овог поглавља: Одјељења). Одјељења обављају надзор банака на основу законских и подзаконских прописа, професионалних правила и норми заснованих на основним принципима за ефикасан надзор банака и стандардима сходно базелским принципима и ЕУ директивама за банкарску супервизију.

Одјељења проводе континуирани надзор банака, идентификују, процјењују и надгледају изложености свим ризицима, те обезбјеђују могућност за предузимање надзорних мјера према појединачним банкама.

Примјена новог приступа надзора банака кроз имплементацију SREP методологије је започела још од 2020. године, а у 2022. години проводиле су се активности везано за редовни годишњи надзорни преглед и оцјену банака са финансијским подацима на 31.12.2021. године које су предвиђене Планом рада Агенције. Поменути Планом је предвиђено да се SREP процјена ради за шест банака (за двије банке није предвиђено да се ради SREP процјена, те је за исте израђен записник о оцјенама Процеса интерне процјене адекватности капитала – ICAAP и Процеса интерне процјене адекватности ликвидности – ILAAP).

Одјељења су током 2022. године вршила надзор банака кроз обављање активности посредног и непосредног надзора на начин и у роковима дефинисаним Планом рада Агенције, као и оперативним плановима.

Сходно релевантним законским прописима, одлукама Агенције, Планом рада Агенције, другим прописима који регулишу пословање банака, Одјељења приликом обављања надзора банака прате и оцјењују:

- да ли банка послује у складу са релевантним законским и подзаконским прописима, у складу са својим интерним актима, као и у складу са стандардима опрезног банкарског пословања;
- адекватност капитала банке у односу на ризике којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању, укључујући оцјену ICAAP-а, његово спровођење и резултате;
- адекватност управљања ризиком ликвидност банке, укључујући оцјену ILAAP-а;
- адекватност система управљања у банци, укључујући оцјену организационе структуре, система управљања ризицима и система унутрашњих контрола;
- пословни модел и профитабилност банке, односно финансијски резултат;
- адекватност управљања кредитним ризиком (квалитет датих кредита, аванса, акредитива, гаранција, као и улагања у хартије од вриједности, са освртом на благовременост испуњења обавеза дужника и усклађеност са важећим прописима, инструменте обезбјеђења и јемства примљена по основу пласмана, поштовање ограничења изложености и процес утврђивања исте, праћење и контролу ограничења изложености, велике изложености и друго);
- адекватност управљања осталим ризицима којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању (оперативни, тржишни, каматни ризик и др.);
- тачност и адекватност података и информација које је банка дужна да јавно објављује;
- друге битне показатеље који утичу на пословање банке.

У складу са Планом рада Агенције, најзначајније редовне активности Одјељења везане за надзор банака у 2022. године обављене су кроз:

Активности посредног надзора банака које су се односиле на:

- припрему и провођење SREP процјене за 6 банака са сједиштем у Републици Српској;
- процјену и оцјену Извјештаја о ICAAP-у и ILAAP-у за преостале 2 банке са сједиштем у Републици Српској за које се у току 2022. године није обављала SREP процјена;
- обављење циљаних посредних надзора код двије банке код којих су утврђене неправилности и неусклађености у пословању,
- преглед и контролу регулаторних извјештаја које банке достављају Агенцији у складу са прописаним роковима;
- израду кварталних анализа за све банке у Републици Српској (све кварталне анализе су рађене по SREP методологији);
- обављање постконтролног поступка на основу документације и извјештаја које банке достављају у складу с наложеним мјерама и дефинисаним роковима;
- преглед и оцјену планова опоравка за све банке са сједиштем у Републици Српској;
- израду и слање записника свим банкама након завршене процјене наведених планова опоравка, те након истека рока за приговоре банака по записницима, израда приједлога аката Одбору за надзор Агенције која се односе на надзорне мјере према банкама;
- преглед јавних објава и ревизорских извјештаја банака;
- организовање и обављање састанака са органима управљања и руковођења појединих банака и руководиоцима контролних функција банака, као и са спољним ревизорима банака;
- остале активности посредног надзора банака;

Наиме, посредни надзор банака је обављан на основу извјештаја које су банке достављале, у форми, садржају, динамици и на начин прописан ЗОБ-а, одлукама Агенције и другим прописима који регулишу пословање банака, те прегледом и друге документације достављене од стране банака.

Кроз посредни надзор се примарно надзире, прати и анализира пословање банака са сједиштем у Републици Српској са циљем утврђивања ризичног профила банке, односно процјене свих ризика којима је банка изложена или којима би могла бити изложена у свом пословању, те по потреби иницира непосредни надзор банака. На основу анализа и процјена у оквиру посредног надзора се доносе адекватне надзорне мјере према банкама и прати провођење истих са циљем осигурања и очувања стабилности банке, као и банкарског сектора Републике Српске у цјелини.

Извјештајну основу банака са сједиштем у Републици Српској чине редовни дневни, декадни, мјесечни, квартални, годишњи, те по потреби други извјештаји и информације који су били предмет надзора и анализа у овом извјештајном периоду.

У 2022. године су анализирани и извјештаји организационих дијелова банака које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у Федерацији Босне и Херцеговине (седам банака са организационим дијеловима у Републици Српској). Ови извјештаји чине саставни дио извјештаја о пословању банкарског система Републике Српске.

Појачани надзор током 2022. године је примјењиван код двије банке које су у складу с тим имале обавезу чешћег и обимнијег извјештавања, а биле су и предмет три циљана надзора.

У складу са напријед наведеним, у дијелу посредног надзора у 2022. године обављене су сљедеће активности:

- извршена је редовна годишња SREP процјена за шест банака са сједиштем у Републици Српској (по SREP методологији) која се проводи на основу процјене појединачних SREP компоненти (пословни модел и профитабилност, систем управљања и систем управљања ризицима, ризици везани за капитал - кредитни, каматни, тржишни и оперативни ризик, као и ризици везани за ликвидност и изворе финансирања). Резултати SREP процјена за сваку појединачну банку су представљени банкама путем састанака са надлежним представницима банака и записника о извршеној SREP процјени, а исти су кориштени за израду рјешења о надзорним мјерама према банкама, те израду приједлога плана надзорних активности за 2023. годину. Три банке су уложиле приговор на записнике на које је Агенција одговорила у законом предвиђеном року, након чега су, у зависности од неправилности и неусклађености у пословању банака утврђених приликом провођења SREP процјене, за шест банака издата релевантна рјешења Агенције са укупно 37 налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању и роковима за извршење истих као и са значајним бројем препорука за унапређење процеса и пословања банака за које нису дефинисани рокови, а које је потребно да банке отклоне у разумном року. У зависности од неправилности и неусклађености у пословању банака утврђених приликом провођења SREP процјене, а сходно захтјевима Одлуке о поступку надзорног прегледа и оцјене банака којима су дефинисани додатни капитални и ликвидностни захтјеви, те сходно утврђеним SREP оцјенама, према банкама (шест банака) су, кроз наведена рјешења, предузете мјере надзора за укључивањем додатних капиталних и ликвидносних захтјева у односу на прописане законске минимуме;
- извршене су процјене успостављених ICAAP-а и ILAAP-а за наведених шест банака са сједиштем у Републици Српској кроз анализу Извјештаја о ICAAP-у и Извјештаја о ILAAP-у добијених од банака и резултати истих су укључени у записнике о извршеној SREP процјени за сваку банку појединачно. За двије банке за које нису рађене SREP процјене у 2022. години извршен је надзорни преглед Извјештаја о ICAAP-у и Извјештаја о ILAAP-у након којег су сачињени записници и рјешењима Агенције издато три налога са роковима за извршење истих, те одређени број препорука;
- квартални преглед SREP индикатора, анализе промјена и израда кварталних анализа прилагођених SREP методологији за свих осам банака банкарског сектора Републике Српске. Наведене кварталне анализе су израђиване у новој форми која је настала као резултат заједничког дјеловања неколико одјељења унутар Агенције са циљем да се обезбиједи ефективније и ефикасније надзирање банака у предметном сегменту;
- завршена је анализа и процјена Планова опоравка за свих осам банака банкарског сектора Републике Српске са финансијским подацима на дан 31.12.2020. године, на основу чега су сачињени записници са наведеним неправилностима и неусклађеностима везано за Планове опоравка. Наведени записници су послани банкама и на исте банке нису уложиле приговор. На основу наведених записника банкама су издата релевантна рјешења са укупно два налога за отклањање неправилности и неусклађености везано за Планове опоравка и роковима за извршење истих, те одређени број препорука које су дате кроз рјешења (за двије банке код којих су се издавала рјешења са налозима за отклањање неправилности и неусклађености везано за Планове опоравка) или кроз посебне дописе (за шест банака код којих се нису издавала рјешења са налозима за отклањање неправилности и неусклађености везано за Планове опоравка). Поред тога, у задњем кварталу 2022. године је започет процес анализе и процјене Планова опоравка за све банке банкарског сектора Републике Српске са финансијским подацима на дан 31.12.2021. године;

- провођење постконтролног поступка за банке на основу информација, извјештаја и документације које банке достављају, чиме се прати реализација наложених мјера након обављеног непосредног и посредног надзора, те процјењује степен извршења истих;
- праћење поступања банака по Плановима опоравка (на основу информација, извјештаја и документације које банке достављају), те предузимање мјера предвиђених Планом опоравка и одговарајућих опција опоравка у случајевима када је то дефинисано Планом опоравка;
- преглед извјештаја о обављеној спољној ревизији финансијских извјештаја банака и извјештаја за потребе Агенције за 2021. годину, те по потреби организовање састанака са спољним ревизорима банака на тему обављених ревизија и достављених извјештаја (директни састанци, телефонске конференције, итд.);
- припрема за учешће Агенције на редовним годишњим састанцима/колецима супервизора;
- редовна размјена информација са надзорним тијелима других земаља;
- анализа захтјева банака везаних за екстернализацију пословних материјално значајних активности, а које не спадају у оквир информационих система и израда мишљења о истом;
- према потреби и у зависности од ризичног профила банке, организовани су састанци са представницима Управа и контролних функција банака (ризички, усклађеност и интерна ревизија);
- израда различитих мишљења у вези са давањем сагласности банкама (за спољног ревизора, на елаборат о економској оправданости оснивања организационих дијелова, за купопродају пласмана и друго);
- учешће у изради инструкција, појашњења и тумачења везано за примјену нове регулативе заједно са Сектором за извјештавање, регулативу и међународну сарадњу;
- заједно са Сектором за информационо-комуникационе технологије рад на унапређењу и побољшању информатичке подршке новим извјештајним формама, кроз израду нових упита, што је у функцији ефикаснијег надзора;
- учешће у радним групама (у текућим и новим пројектима) на изради нове регулативе;
- учешће на семинарима/вебинарима у организацији „USAID“ кроз „FINRA“ пројекат, као и у организацији других међународних институција;
- остале активности из области посредног надзора банака.

У току 2022. године су прегледом извјештаја, пословних књига, књиговодствене и друге документације извршена два посредна надзора пословања двије банке, која су за предмет надзора имала управљање ризиком ликвидности и преглед гаранцијског досијеа. Након извршених наведених надзора, код обе банке су утврђене неправилности и неусклађености у пословању, што је констатовано у записницима о извршеном надзору. Банка у којој је предмет посредног надзора био управљање ризиком ликвидности није уложила приговор на записник, при чему је истој издато рјешење са два налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за извршење истих. Банка у којој је је предмет посредног надзора био преглед гаранцијског досијеа је уложила приговор, те је истој, након сачињавања допуне записника, издато рјешење са три налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за извршење истих.

Активности непосредног надзора банака које су се односиле на:

- планирање и организовање непосредних надзора у банкама;
- обављање непосредних надзора у банкама;
- израду записника након извршеног непосредног надзора у банкама;
- израда приједлога аката Одбору за надзор Агенције након истека рока за приговоре банака (приједлог надзорних мјера према банкама, итд.);
- организовање и обављање састанака са органима управљања и руковођења појединих банака и руководиоцима контролних функција банака, као и са спољним ревизорима банака;
- остале активности које се односе на непосредни надзор.

У оквиру непосредног надзора вршен је надзор банака на лицу мјеста, односно у самим банкама, а исти се обавља кроз надзорни циклус чији је оквир дефинисан ЗОБ-а и Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, одлукама Агенције и другим прописима који регулишу пословање

банака, те обухвата сљедеће процесе: планирање надзора (годишњи и оперативни планови надзора), припрему надзора, надзоре у самим банкама, сачињавање основних аката (записник, рјешење са надзорним мјерама, итд.) и даљег поступања у постконтролном поступку зависно од утврђених неправилности и неусклађености у пословању и наложених мјера за сваку појединачну банку.

Сваки од ових процеса обухвата низ врло сложених активности и радњи, на основу којих се доносе закључци и оцјене о квалитету пословања банке у сегментима који су предмет надзора, утврђују се слабости и неправилности, односно неусклађености са прописима, врши оцјена квалитета управљања ризицима у пословању банака и дају приједлози за доношење рјешења са надзорним мјерама према банкама и одговорним лицима, а све са циљем одржавања сигурности и стабилности банкарског сектора Републике Српске, с тим да је посебан акценат у непосредним надзорима банака обављеним у 2022. години био усмјерен на: управљање кредитним ризиком и ризиком ликвидности, капитал банке и извршење наложених мјера.

У оквиру непосредног надзора у току 2022. године извршене су сљедеће активности:

- у складу са Планом рада Агенције извршена је разрада и припрема кварталних оперативних планова непосредних надзора банака, те су на основу истих формиран тимови за надзоре и одређена одговорна/задужена овлашћена лица за надзоре појединачних банака у планираним роковима;
- сходно Процедурама за организовање и провођење непосредног надзора, обављене су припремне радње за организацију и вршење непосредних надзора: најави надзора, контакти са одговорним лицима у банци, дефинисање захтјева за потребном документацијом и информацијама, израда планова за појединачне надзоре (распоред овлашћених лица, задатака и времена у припреми и у надзору на лицу мјеста), преглед достављене документације од стране банке и документације расположиве у Агенцији, одржавање уводних састанака са представницима банке са циљем оцјене степена и квалитета припремљености банке за отпочињање надзора и друго;
- надзори на лицу мјеста у банкама, што је, поред непосредног увида у пословне књиге и документацију банака, укључивало: оперативне састанке надзорних тимова, састанке тимова са члановима управе банака, израду оперативних информација о току надзора, издавање одређених препорука за предузимање корективних активности у току трајања надзора, прикупљање неопходне документације и података са циљем документовања надзорних поступака, одржавање завршног састанка са надлежним лицима у банкама и презентација прелиминарних налаза надзора и слично;
- израда записника о обављеном непосредном надзору, те израда других аката који обухватају надзорне мјере;
- при обављању горе наведених послова који се односе на непосредни надзор поштовани су рокови за израду и доставу аката Агенције, процедуре и права банака на приговор, као и примјена усвојених процедура и интерних аката за обављање надзора;
- постконтролни поступак у Агенцији, који обухвата: анализирање достављене документације која доказује извршење налога, сачињавање информација по истом, даљу организацију и одвијање тока надзора након издатих надзорних мјера банци;
- остале активности које се односе на непосредни надзор.

О налазима надзора сачињавани су записници са чијим садржајем су обавезни да се упознају предсједник и чланови надзорног одбора банке, предсједник и чланови управе банке, руководиоци контролних функција, те више руководство банака у чијој је надлежности област која је била предмет надзора.

За утврђене неправилности у примјени

а, подзаконских аката, прописа и одржавања прописаних стандарда, донесена су рјешења са налозима и дати рокови за отклањање утврђених неправилности и недостатака у пословању банака, а банке су у току надзора и у постконтролном периоду предузимале активности на отклањању истих, те сходно обавези из рјешења, информисале Агенцију о извршењу налога достављањем извјештаја и доказа о извршењу истих у датим роковима.

У 2022. години су, након обављених непосредних надзора у двије банке који су започети крајем 2021. године, израђени записници о извршеном надзору, те су након уложених приговора на записнике, на које је Агенција одговорила у законом предвиђеном року, издата два рјешења са укупно 22 налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за

извршење истих и девет препорука (код једне банке је рјешењем издат и већи број налога и препорука него што је овде наведено, али се дио истих односио на надзор интерних модела и налози који се односе на овај сегмент су наведени у поглављу 2.1.6.).

У 2022. години непосредним прегледом пословних књига, књиговодствене и друге документације, у складу са Планом рада Агенције, извршено је осам непосредних надзора у осам банака.

Од извршених непосредних надзора:

- три надзора су за предмет имала поступање по одредбама Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака;
- један надзор је за предмет имао поступање по одредбама Одлуке о управљању ризиком ликвидности;
- један надзор је за предмет имао утврђивање (обрачун) укупног износа изложености ризику;
- један надзор је за предмет имао емисију хартија од вриједности (емисија редовних обичних акција јавном понудом);
- један надзор је за предмет имао систем управљања и управљање ризицима;
- један надзор је за предмет имао извршење наложених мјера и докапитализација банке.

Након извршених непосредних надзора, код свих банака су утврђене одређене неправилности и неусклађености у пословању, што је констатовано у записницима о извршеном надзору. Три банке су уложиле приговор на записнике на које је Агенција одговорила у законом предвиђеном року, након чега су за осам банака издата рјешења са укупно 47 налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за извршење истих, те 15 препорука.

У извршеним непосредним надзорима, утврђене неправилности и неусклађености су се углавном односиле на следеће:

- неадекватно управљање кредитним ризиком (недостаци код идентификације и евиденције група повезаних лица, прекорачење дозвољених изложености, недовољан квалитет кредитних анализа, недостаци у документованости кредитних досијеа, ненамјенско трошење кредитних средстава и др.);
- недостаци у управљању ризиком ликвидности;
- недостаци у попуњавању извјештаја које банке достављају Агенцији;
- неадекватна интерна акта и недоследно провођење донесених интерних аката;
- неадекватно утврђивање укупног износа изложености ризику;
- неадекватна организација и квалитет рада контролних функција у банкама, и друго.

Овлашћена лица Агенције су и у току самих надзора указивали на одређене неправилности и неусклађености у пословању и давала препоруке за отклањање истих.

Осим редовних активности провођења континуираног надзора банака, током 2022. године, запослени у Одјеленима су интензивно учествовали и у:

- активностима на измјени и допуни постојеће подзаконске регулативе, те изради нове подзаконске регулативе;
- прикупљању, изради и достављању информација, извјештаја, података, мишљења интерним и/или екстерним корисницима, и др.
- изради SREP извјештаја за банке чије су матичне банке из земаља ЕУ, те презентацији истих на састанцима (колецима) надзорних тијела из ЕУ;
- размјени информација са надзорним тијелима других земаља укључујући и сарадњу са ФБА;
- активностима на изради мишљења/образложења/инструкција везано за упите банака и других спољних корисника (заједно са другим организационим дијеловима Агенције);
- раду на унапређењу и побољшању информатичке подршке новим извјештајним формама, кроз израду нових упита и анализа, што је у функцији ефикаснијег и ефективнијег надзора;
- едукативним семинарима везаним за теме из области надзора банака;
- радним групама у текућим и новим пројектима за израду регулативе;
- осталим активностима предвиђеним Планом рада Агенције.

2.1.3. Одјељење за надзор недепозитних финансијских организација (микрокредитне организације – МКО и даваоци лизинга – ДЛ)

У складу са Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, Агенција је надлежна за издавање и одузимање дозвола за рад, издавање одобрења и сагласности, вршење надзора, доношење општих аката и подзаконских прописа, те обављање других послова у оквиру континуираног надзора МКО и ДЛ.

Микрокредитне организације (МКО)

Законом о микрокредитним организацијама Републике Српске³ уређено је оснивање, регистрација, дјелатност, облик организовања, пословање, начин управљања, престанак рада и надзор пословања МКО.

Функцију надзора над МКО обавља Агенција непосредним и посредним надзором, путем Одјељења за надзор недепозитних финансијских организација (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење), сходно Закону о микрокредитним организацијама Републике Српске, сходно подзаконским актима Агенције и сходно другим релевантним законским прописима и стандардима опрезног пословања и добрим праксама, те интерним актима МКО.

Надзор обухвата одржавање минималних стандарда пословања, адекватност система управљања и рад органа МКО, стање и одржавање капитала/улога МКО, квалитет кредитног портфолија, ликвидност, пословање с повезаним лицима и друго.

У овом извјештајном периоду МКО са сједиштем у Републици Српској чинило је 14 МКО, и то 12 МКД и двије МКФ. Једном МКД издата је дозвола за рад у фебруару мјесецу 2022. године, док је исто кредитну активност започело у јулу мјесецу 2022. године. Са стањем на дан 31.12.2021. године (претходна година) МКО са сједиштем у Републици Српској су чиниле 13 МКО и то 11 МКД и двије МКФ.

Такође је у Републици Српској у овом извјештајном периоду, преко организационих дијелова, пословало и девет МКО (седам МКФ и двије МКД) чије је сједиште у ФБиХ, као и са стањем на дан 31.12.2021. године.

Сходно Плану рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину, Одјељење је у току 2022. године прегледом пословних књига, књиговодствене и друге документације извршило 10 непосредних надзора МКО, који су се односили на шест обимних надзора (свеобухватно пословање) за пет МКД и једну МКФ, као и четири надзора извршења налога по издатим рјешењима из 2021. године за три МКД и једну МКФ.

О извршеном непосредном надзору свеобухватног пословања МКО (пет МКД и једна МКФ) сачињени су записници, а у остављеном року ове МКО нису уложиле приговоре на записнике. За неправилности и неусклађености у пословању наведених МКО, Агенција је издала три рјешења са укупно 13 налога са роковима за извршење истих, као и одређени број препорука. Надзором су утврђене неправилности и неусклађености у пословању МКО, које су се углавном односиле на следеће:

- неправилности и неусаглашености у раду управног одбора и других органа управљања;
- неусклађеност између интерних аката МКО и неусклађеност истих са законским прописима;
- неправилности у књиговодственим евиденцијама и у извјештавању према Агенцији;
- неправилности у пословању са повезаним лицима;
- неадекватан обрачун регулаторних резерви за покриће кредитних губитака.

За надзор извршења налога по раније издатим рјешењима Агенције (код три МКД и једне МКФ предмет надзора је обухватио извршење 27 налога и четири препоруке) сачињени су записници, а у остављеном року МКО нису уложиле приговор на записник. Надзором је утврђено да су МКО извршиле све налоге и препоруке издате претходним рјешењима.

Током надзора прегледана је релевантна документација и обављени су разговори са одговорним лицима у МКО, који су од значаја за укупну процјену пословања МКО.

³ „Службени гласнику Републике Српске“ бр. 64/06 и 116/11

МКО су, сходно обавезама из рјешења, благовремено информисале Агенцију о извршењу налога достављањем извјештаја и друге релевантне документације, на основу чега је Одјељење сачинило информације о статусу извршења налога по издатим рјешењима.

Одјељење је у периоду јануар – децембар 2022. године вршило и посредан надзор, односно праћење и анализу пословања МКО са сједиштем у Републици Српској и организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској, на основу извјештаја чија је форма, садржај, динамика и начин достављања прописан законом и подзаконским актима Агенције и другим прописима који регулишу пословање истих.

Извјештајну основу МКО са сједиштем у Републици Српској чини један мјесечни и 12 кварталних извјештаја.

Организациони дијелови МКО који послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ (девет МКО), су дужни достављати извјештаје и то један мјесечни и четири квартална извјештаја, појединачно по организационим дијеловима и збирно за све организационе дијелове у Републици Српској. Билансне позиције организационих јединица МКО са сједиштем у ФБиХ укључене су у билансе матичних МКО.

Поред редовних извјештаја, извјештајну основу чинили су и ванредни мјесечни извјештаји о привременим мјерама које су МКО са сједиштем у Републици Српској и МКО који послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ, одобравале корисницима микрокредита за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“, почевши од 01.04.2020. године до 31.03.2022. године, сходно Одлуци о привременим мјерама микрокредитним организацијама. Поред извјештаја о одобреним привременим мјерама, све МКО су наставиле достављати мјесечне извјештаје о активним микрокредитима који су одобрени под условима сходно поменутој одлуци (подаци из извјештаја објављују се у Извјештају о стању у банкарском систему Републике Српске).

Као резултат континуиране посредне контроле кварталних извјештаја МКО са сједиштем у Републици Српској, Одјељење је за једно МКД издало упозорење које се односи на обавезу одржавања минималног износа основног капитала, након чега је исто предузело све потребне активности везано за отклањање предметне неусклађености.

Такође, на основу мјесечних извјештаја поменутог МКД о просјечној пондерисаној ефективној каматној стопи за пласиране краткорочне микрокредите, Одјељење је за ово МКД извршило посредан надзор, о чему је сачињен Записник са једном утврђеном неправилношћу, на који МКД није уложило приговор, те је Агенција истом издала и рјешење којим је наложено да МКД у датом року изврши предметни налог.

Даваоци лизинга

У овом извјештајном периоду није било регистрованих давалаца лизинга (ДЛ) са сједиштем у Републици Српској.

Дозволу за обављање послова лизинга (финансијски и оперативни лизинг) са 31.12.2022. године имале су три пословне јединице које су у саставу три друштва за послове лизинга са сједиштем у ФБиХ. Агенција је за поменуте пословне јединице ДЛ обављала надзор на основу извјештаја, које чине један мјесечни и пет кварталних извјештаја.

Такође, подаци о финансијском лизингу ДЛ укључују и податке организационог дијела једне банке са сједиштем у ФБиХ, који обавља послове финансијског лизинга, а извјештајну основу истога чине један мјесечни извјештај и два квартална извјештаја.

Извјештаји су по садржају, облику, начину и роковима достављања, прописани Одлуком о облику и садржају извјештаја које даваоци лизинга достављају Агенцији.

Билансне позиције организационих јединица ДЛ ФБиХ укључене су у билансе матичних ДЛ.

Осим редовних активности провођења континуираног надзора МКО и ДЛ, током 2022. године, запослени у Одјељењу су интензивно учествовали и у:

- активностима на измјени и допуни постојеће подзаконске регулативе, те изради нове подзаконске регулативе (у сарадњи са Сектором за извјештавање, регулативу и међународну сарадњу);

- раду на унапређењу и побољшању информатичке подршке новим извјештајним формама, кроз израду нових упита и анализа, што је у функцији ефикаснијег и ефективнијег надзора (у сарадњи са Сектором за информационе – комуникационе технологије);
- осталим активностима предвиђеним Планом рада Агенције.

Одјељење је остварило активну сарадњу са МКО путем састанака са представницима МКО и путем одговора на питања везано за примјену законске и подзаконске регулативе. Такође, су размјењивани подаци и информације и анализе са осталим организационим дијеловима Агенције, као и информације и подаци о постконтролном надзору и праћењу извршења налога сходно рјешењима о наложеним мјерама.

Настављена је и сарадња са ФБА, у смислу рјешавања текућих питања надзора и извјештавања.

2.1.4. Одјељење за надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма и надзор обављања платног промета у банкарском систему

Одјељење за надзор спречавања прања новца и финансирања тероризма и надзор обављања платног промета у банкарском систему (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење) надзире рад финансијских организација на лицу мјеста и путем достављања прописаних мјесечних и годишњих извјештаја. Надзор је вршен на основу ЗОБ-а, Закона о микрокредитним организацијама, Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности⁴, Закона о унутрашњем платном промету⁵, Закона о девизном пословању⁶, одлука Агенције, интерних аката и других прописа који регулишу ове области.

Одјељење је у складу са Планом рада Агенције за банкарство Републике Српске за 2022. годину, извршило укупно 11 надзора пословања банака и МКО и то: три надзора спречавања прања новца и финансирања терористичких активности и обављања платног промета у банкама; четири надзора спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у МКО и четири надзора извршења налога по раније издатим рјешењима Агенције (три банке и једна МКО).

У надзору извршеном у банкама утврђено је да банке у великој мјери примјењују минималне стандарде спречавања прања новца и финансирања терористичких активности и обављања платног промета, али су у појединим банкама утврђени одређени недостатци и неусклађености који се огледају у следећем:

- није ажуриран Програм, политике и процедуре за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности;
- није у потпуности обезбијеђена документованост досијеа правних и физичких лица;
- нису обухваћени сви елементи ризика који се односе на анализу и процјену ризика развоја и примјене „нових технолошких достигнућа“ („Prepaid“ картице, обављање трансакција путем посредника за „on line“ плаћања);
- није у свим случајевима на адекватан начин идентификован извор средстава клијента, односно нису прикупљене све информације и документација којом се документује поријекло средстава;
- није на адекватан начин вршено праћење повезаних и неубичајених трансакција.

У надзору извршеном у МКО утврђено је да су исте предузеле значајне активности на провођењу прописа из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, али су у појединим МКО утврђени одређени недостатци и неусклађености који се огледају у следећем:

- није ажуриран Програм, политике и процедуре за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности;
- није редовно ажуриран Програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених радника из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
- није у потпуности ажуран регистар профила клијента за физичка и правна лица;
- нису адекватно дефинисани послови и обавезе овлашћеног лица који обављају послове координације активности на спречавању прања новца и финансирања терористичких активности;

⁴ „Службени гласник БиХ“ бр. 47/14 и 46/16

⁵ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 52/12, 92/12, 58/19 и 38/22

⁶ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 96/03, 23/06, 92/09, 20/14 и 20/18

- није обезбијеђена оцјена независне екстерне ревизије о провођењу законских обавеза на спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

Код једне МКО, нису утврђени недостаци и неправилности у пословању из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

У надзору извршења налога по раније издатим рјешењима (код три банке и једне МКО) нису утврђени недостаци и неправилности у пословању из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности (исте су у потпуности извршиле налоге Агенције).

Функционисање платног промета у банкарском сектору Републике Српске успјешно је обављано током 2022. године и нису утврђене неправилности у дијелу обављања послова из области платног промета.

О извршеном надзору су сачињени записници који су достављени банкама и МКО. На записнике о извршеном надзору банке и МКО нису уложили приговоре.

Одјељење је поред указивања на неправилности и давања препорука (једна банка - једна препорука) у току надзора, путем шест рјешења (три банке и три МКО) издало девет налога банкама и осам налога МКО са роковима за отклањање утврђених неправилности и недостатака у пословању.

За потребе Агенције, Одјељење је редовно сачињавало информације о предузетим мјерама и о извршењу налога банака и МКО.

Одјељење у надзору банака и других финансијских организација континуирано сарађује са Државном агенцијом за истраге и заштиту, Финансијско-обавјештајним одјељењем (у даљем тексту: ФОО), а сходно Закону о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у писаној форми редовно обавјештава ФОО о утврђеним неправилностима у раду истих и њиховој усклађености са минималним стандардима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

Одјељење је на захтјев и у склопу својих редовних активности достављало надлежним органима (Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Министарство безбједности Босне и Херцеговине, Државна агенција за истраге и заштиту, тужилаштва и други) све релевантне информације о отвореним рачунима за правна или физичка лица за која постоји основана сумња да су учествовали у прању новца или другим незаконитим активностима које се могу довести у везу са прањем новца или финансирањем терористичких активности.

Током 2022. године, Одјељење је имало континуиране контакте и кореспонденцију са банкама и МКО, путем захтјева за доставу документације, података и образложења, те путем инструкција и обавјештења.

Извјештавање Агенције о трансакцијама за које је прописано извјештавање било је на задовољавајућем нивоу, а банке и МКО су сходно законској и подзаконској регулативи редовно и на прописани начин извјештавале Агенцију.

2.1.5. Одјељење за надзор обезбјеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему

Одјељење за надзор обезбјеђења заштите права корисника финансијских услуга у банкарском систему (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење) контролише рад финансијских организација на лицу мјеста. Надзор је вршен путем достављања извјештаја и документације на основу ЗОБ-а, Закона о микрокредитним организацијама, Закона о лизингу⁷, одлука Агенције, интерних аката и других прописа који регулишу ову област, а посебна пажња је посвећена писменим приговорима корисника финансијских услуга. Надзором су обухваћене банке са сједиштем у Републици Српској и организационе јединице банака које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у Федерацији БиХ, микрокредитне организације са сједиштем у Републици Српској и организационе јединице микрокредитних организација које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у Федерацији БиХ и пословне јединице давалаца лизинга које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у Федерацији Бих (тренутно нема давалаца лизинга са сједиштем у Републици Српској).

Одјељење је у овом извјештајном периоду у складу са Планом рада Агенције за 2022. годину извршило укупно 13 надзора банака и МКО и то:

⁷ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 70/07 и 116/11

- пет надзора заштите права корисника финансијских услуга у банкама;
- пет надзора заштите права корисника микрокредита;
- два надзора извршења налога по рјешењима Агенције у банкама и
- један надзор извршења налога по рјешењу у МКО.

О извршеном надзору су сачињени записници који су достављени банкама и МКО, а за утврђене неправилности у примјени прописа и одржавања прописаних стандарда, сачињена су четири рјешења банкама (три банке чије је сједиште у Републици Српској и једна банка чије је сједиште у ФБиХ, а која послује у Републици Српској) и два рјешења микрокредитним организацијама (једна МКО чије је сједиште у Републици Српској и једна МКО чије је сједиште у ФБиХ, а која послује у Републици Српској), којима су дати налози са роковима за отклањање утврђених неправилности и недостатака у пословању.

У извршеним надзорима у банкама са сједиштем у Републици Српској, тако и у филијалама/пословницама банака чије је сједиште у ФБиХ, а које послују у Републици Српској, утврђено је да су исте предузеле значајне активности на обезбјеђењу заштите права корисника банкарских услуга. Међутим, утврђено је да поједине банке још увијек у потпуности и на прописан начин не обезбјеђују заштиту права корисника банкарских услуга:

- стандардни информациони листови и уговори не садрже све прописане обавезне елементе или обавезни елементи нису у потпуности прецизно и јасно дефинисани;
- уговори садрже одредбе које банци дозвољавају измјене уговора без изричите сагласности корисника;
- уговори садрже промјенљиве елементе на које утиче једнострана воља једне уговорне стране,
- приликом оглашавања су кориштене информације које могу да доведу у заблуду просјечног корисника;
- отплатни планови нису израђени на прописан начин.

Одјељење је у овом извјештајном периоду, поред указивања на неправилности и давање препорука у току самих надзора банака, путем четири рјешења издало укупно девет налога за отклањање уочених недостатака и неправилности и то: три рјешење са четири налога банкама чије је сједиште у Републици Српској и једно рјешење са пет налога организационој јединици банке чије је сједиште у ФБиХ, а која послује у Републици Српској.

У надзору извршења налога Агенције код двије организационе јединице банака чије је сједиште у ФБиХ, а које послују у Републици Српској, утврђено је да су исте предузеле прописане мјере на обезбјеђењу заштите права и интереса корисника банкарских услуга (раније издати налози извршени).

У надзорима извршеним у МКО утврђено је да су исте предузеле значајне активности на обезбјеђењу заштите права корисника микрокредита. Међутим, утврђено је да поједине МКО још увијек у потпуности и на прописан начин не обезбјеђују заштиту права корисника микрокредита:

- стандардни информациони листови и уговори не садрже све прописане обавезне елементе или обавезни елементи нису у потпуности прецизно и јасно дефинисани;
- накнаде нису прецизно дефинисане, односно нису одређене или одредиве;
- накнаде својом висином представљају кршење добрих пословних обичаја и пословне праксе;
- наплаћивање накнаде о активном кредиту.

Одјељење је у овом извјештајном периоду, поред указивања на неправилности и давање препорука у току надзора МКО, путем два рјешења издало укупно седам налога за отклањање уочених недостатака и неправилности и то: једно рјешење са пет налога МКО чије је сједиште у Републици Српској и једно рјешење са два налога МКО чије је сједиште у ФБиХ, а која послује у Републици Српској.

У надзору извршења налога у једној МКО чије је сједиште у ФБиХ, а која послује у Републици Српској, утврђено је да је иста предузела прописане мјере на обезбјеђењу заштите права и интереса корисника микрокредита (раније издати налози извршени).

Одјељење је редовно пратило извјештаје о писменим приговорима клијената које банке/МКО/ДЛ достављају Агенцији. За потребе Агенције, Одјељење је редовно сачињавало информације и извјештаје о предузетим мјерама и извршењу налога, а проведени су и потребни постнадзорни поступци.

Одјељење је, такође, обављало интерну кореспонденцију (између одјељења и сектора у Агенцији), а нарочито је интензивна била сарадња и размјена информација са Омбудсманом за банкарски систем Републике Српске.

2.1.6. Одјељење за надзор интерних модела банака

Послови Одјељења за надзор интерних модела банака (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење), дефинисани су у оквиру Плана рада Сектора за регулативу и подршку надзору у 2022. години, а обухватили су анализу и провјеру интерних методологија и модела за мјерење и управљање ризицима у складу са прописима Агенције у координацији са Сектором за надзор банака, односно у складу са планом надзора дефинисаним од стране Сектора за надзор банака.

Планирани послови су обављани у оквиру поменутог Сектора до 01.11.2022. године, када је на снагу ступио нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције, којим су послови (и запослени) који се односе на надзор интерних методологија за вредновање финансијске имовине, као посебно одјељење организационо позиционирани у Сектор за надзор институција банкарског система у оквиру Јединице за надзор, гдје су наставили са обављањем планираних послова.

У дијелу који се односи на надзор интерних методологија за вредновање финансијске имовине, модела интерних рејтинга, односно надзор *PD* модела, *LGD* модела, модела за вредновање хартија од вриједности, индивидуалне процјене и вредновања имовине, запослени су у току 2022. године, учествовали у непосредним надзорима три банке и то:

- у надзору једне банке који је започет крајем 2021. године, а окончан у првом кварталу 2022. године, а који је спроведен заједно са колегама из Одјељења за надзор банака, након чега је о извршеном надзору сачињен заједнички записник, као и рјешење са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености у пословању;
- у надзору једне банке који је започет и окончан у 2022. години, а који је у потпуности спроведен самостално као засебан надзор од стране запослених у чијој је надлежности надзор интерних модела банака, након чега је о извршеном надзору сачињен записник, као и рјешење са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености у пословању;
- у надзору једне банке који је започет у четвртм кварталу 2022. године и који још увијек траје.

Након извршених, односно окончаних непосредних надзора у 2022. години у двије банке су утврђене одређене неправилности и неусклађености у предметном сегменту, што је констатовано у записницима о извршеном надзору. Обе банке су уложили приговор на записнике на које је Агенција одговорила у законом предвиђеном року, након чега су за исте издата рјешења са укупно 25 налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за извршење истих, те значајан број препорука.

Одјељење је, такође, обављало интерну кореспонденцију (између одјељења и сектора у Агенцији), а нарочито је интензивна била сарадња и размјена информација са Одјељењем за надзор великих банака и Одјељењем за надзор средњих и малих банака. Такође су запослени из Одјељења учествовали у едукативним семинарима везаним за теме из области интерних модела банака.

3. СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Рад Сектора за правне послове (у даљем тексту овог поглавља: Сектор) до 01.11.2022. године био је организован кроз рад два Одјељења (Одјељење за обраду захтјева и приговора и Одјељење за правну подршку), након чега је измјеном Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције рад Сектора организован у оквиру јединственог Одјељења за обраду захтјева, приговора и правну подршку (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење).

У оквиру Сектора су извршавне планиране активности које су се односиле на: пружање правне помоћи, савјетовање и израду мишљења у оквиру правних питања руководству Агенције и осталим организационим дијеловима; праћење примјене и анализу законских и других прописа и предлагање измјена и допуна или доношење нових прописа који се односе на дјелатност Агенције, банака, МКО и других финансијских организација банкарског система; израду нацрта и приједлога општих аката Агенције и подзаконских прописа и праћење њихове примјене; организовање и припрему сједница Управног одбора, Одбора за надзор и Одбора за реструктурирање и контролу усаглашености са прописима приједлога који се достављају на усвајање одбору; обликовање усвојених приједлога одбора, са свим усвојеним измјенама и допунама у одговарајућу форму усвојеног акта; учествовање у изради или пружању подршке осталим организационим дијеловима при изради уговора, споразума, меморандума, те остале документације у пословима из дјелатности Агенције; сарадњу са Јединицом за надзор, Јединицом за реструктурирање и другим секторима у квалификовању уочених неправилности, анализирање правне квалификације у записницима о надзору и нацртима рјешења Јединице за надзор и осталих сектора и самосталних одјељења; израду прекршајних налога и захтјева за покретање прекршајног поступка и пријаве надлежним органима; правно заступање Агенције пред судовима и другим државним органима и организацијама у земљи и иностранству; обраду захтјева банака и других финансијских организација банкарског система за давање дозвола, сагласности, одобрења и мишљења Агенције, те предлагање доношења рјешења, закључака и мишљења по поднесеним захтјевима; вођење евиденције банака, МКО и других финансијских организација банкарског система; припремање одговора на правна питања банака, МКО и других финансијских организација банкарског система; поступање по приговорима клијената на рад банака у складу са чланом 125. ЗОБ-а, припрема одговора на питања правних и физичких лица везана за примјену прописа у области која је у надлежности Агенције, а која не спадају у надлежност Омбудсмана за банкарски систем или других организационих дијелова Агенције, обављање послове из области радних односа у Агенцији, те обављање других послова по налогу директора Агенције.

Одјељење за обраду захтјева, приговора и правну подршку је току извјештајног периода издало 173 рјешења институцијама банкарског система. Банкама са сједиштем у Републици Српској је издато укупно 98 сагласности, а банкама са сједиштем у Федерацији БиХ које послују на територији Републике Српске укупно је издато три рјешења. МКО са сједиштем у Републици Српској укупно је издато 64 рјешења, а МКО са сједиштем у Федерацији БиХ, а које послују у Републици Српској, укупно је издато осам рјешења.

У наредној табели је дат преглед издатих сагласности:

Р/б	Банка/ МКО/ ДЛ	Број издатих рјешења
1.	Банке	-
	Дозвола	-
	Одобрење	8
	Сагласност	85
	Мишљење	8
2.	МКО	-
	Дозвола	27
	Одобрење	-
	Сагласност	45
	Мишљење	-
3.	Давалаци лизинга	
	Дозвола	-
	Сагласност	-
	Одобрење	-
	Мишљење	-
	Укупно банке РС	98
	Укупно МКО РС	64
	Укупно банке са сједиштем у ФБиХ	3
	Укупно МКО са сједиштем у ФБиХ	8
	Укупно даваоци лизинга	-

Одјељење за обраду захтјева, приговора и правну подршку је току извјештајног периода издало два рјешења о стављању ван снаге рјешења Агенције, један закључак о обустави издавања сагласности, четири рјешења којим је одбијен захтјев за добијање сагласности за оснивање организационих дијелова МКО, два закључка о исправци рјешења, те једно рјешење којим је одбијен захтјев за добијање сагласности за купопродају материјално значајних износа пласмана.

У наведеном периоду обрађено је осам приговора клијената на рад институцијама банкарског система.

Сектор за правне послове је у оквиру своје надлежности у 2022. години издало укупно пет прекршајних налога од којих се два прекршајна налога односе на једну МКО и то један прекршајни налог је издат МКО као правном лицу и један прекршајни налог је издат према одговорном лицу у МКО, и три прекршајна налога према двије банке и то један прекршајни налог према банци и један прекршајни налог према одговорном лицу у тој банци, као и један прекршајни налог само према банци. Сви прекршајни налози су прихваћени од лица којима су изречени те су благовремено уплаћене новчане казне одређене у налозима.

Издато је шест потврда банкама да имају дозволу за рад и седам дописа према странкама о правном сљедбенику банака и старој девизној штедњи.

Надлежним организационим дијеловима у Агенцији, Јединици за надзор и Сектору за информационо-комуникационе технологије, упућено је 33 захтјева за изјашњење о оцјени тежине прекршаја банака и 21 захтјев за изјашњење о оцјени тежине прекршаја МКО.

Извршене су све планиране активности у области радних односа. Поред рјешења о годишњим одморима за 2022. годину која су донесена за све запослене у Агенцији, донесено је још 118 рјешења из области радних односа, и то: 60 рјешења о плаћеном одсуству по основу вјерског празника, шест рјешења о плаћеном одсуству ради смрти ужег члана породице, једно рјешење о плаћеном одсуству ради пресељења, три рјешења о породилском одсуству, једно рјешење о пензионисању, два рјешења о плаћеном одсуству ради склапања брака дјетета, девет рјешења о новчаној помоћи (шест ради смрти ужег члана породице и три ради рођења дјетета), три рјешења о споразумном прекиду радног односа и 32 рјешења о стимулацијама радницима Агенције. Издата је шездесетједна 61 потврда о

сталном радном односу радницима у Агенцији. Донијето је осам одлука о исплати јубиларних награда радницима Агенције и осам рјешења о исплати јубиларне награде радницима Агенције. Закључени су Уговори о раду директора Агенције и замјеника директора Агенције. Проведен је конкурс за пријем радника на рад у Агенцији, који је расписан 11.01.2022. године, те су на основу истог закључена четири уговора о раду на неодређено вријеме, и закључено је шест уговора о раду на неодређено вријеме по одлуци директора Агенције. Дакле, у току извјештајног периода, у Агенцији је закључено 12 уговора о раду на неодређено вријеме. Закључена су четири уговора о раду на одређено вријеме, 108 анекса уговора о раду и закључено је 10 уговора о дјелу.

Издато је осам сагласности банкама за достављање аката Агенције спољном ревизору. Закључена су три уговора између Агенције и спољних сарадника. Донијето је 15 одлука од стране директора у чијој изради учествује Сектор за правне послове. Одговорено је на 48 упита које су различите институције у БиХ упутиле Агенцији. Такође, донијет је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције, Инструкција о навођењу пословних имена и уноса текста, Програм обуке приправника у Агенцији, Правилник о поступку заштите од узнемиравања на раду, Одлука о признавању трошкова мобилне телефоније, Правилник о набавци и поступку замјене мобилних телефона који се користе у службене сврхе, Правилник о измјенама и допунама правилника о раду, Правилник о измјенама и допунама правилника о платама, накнадама и другим примањима у Агенцији. Усвојене су Одлука о измјени и допуни Одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској, Одлука о измјени и допуни Одлуке о условима и поступку издавања дозволе за обављање дјелатности микрокредитирања микрокредитним организацијама, организационим дијеловима микрокредитних организација из Федерације БиХ, Дистрикта Брчко и страним микрокредитним организацијама и Одлука о условима и поступку издавања сагласности на оснивачке акте микрокредитних организација. Усвојена је и Одлука о измјени одлуке о условима и начину остваривања заштите права клијената и поступању банке по приговору клијента и Одлука о измјени одлуке о ближим условима и начину поступању микрокредитне организације по приговору клијента.

Активно је седам судских спорова у којима је Агенција тужена страна и то: три управна спора, пет парничних спорова и један радни спор. Од пет парничних спорова, два су прекинута, те се по истим не предузимају процесне радње до поновног покретања истих од супротне стране. Агенција очекује позитиван исход по наведеним судским поступцима.

Издато је укупно 28 мишљења која укључују економску анализу, и то 15 мишљења која се односе на банке, од чега се: четири мишљења односе на именовање спољног ревизора, три мишљења на елаборат о економској оправданости оснивања новог организационог дијела, два мишљења у вези промјене сједишта/адресе организационог дијела, два мишљења у вези купопродаје пласмана банке, једно мишљење у вези претходне сагласности за емисију акција, једно мишљење у вези претходне сагласности за стицање сопствених акција, једно мишљење у вези укључивања добити текућег периода у ставке редовног основног капитала, те једно мишљење у вези укључивања субординисаног дуга у ставке допунског капитала. Сачињено је 13 мишљења која се односе на МКО, а у вези именовање спољног ревизора. Свих 13 мишљења су се односила на МКО са сједиштем у Републици Српској.

У току извјештајног периода извршена је и техничка припрема и обрада материјала за сједнице Управног одбора Агенције (11 сједница), Одбора за надзор (47 сједница) и Одбора за реструктурирање (13 сједница). Израђени су записници са свих наведених сједница, те припремљени акти за потпис, односно даљу отпрему кориницима након њиховог усвајања на сједницама. С обзиром на количину технички припремљених и обрађених докумената и њихову разврстаност (620 фолдера; 3.663 фајла - неки фајлови садрже и до 20-30 дописа), исти нису исказани бројчано, већ количином меморије коју ти документи заузимају на диску (841 МВ меморије).

4. ЈЕДИНИЦА ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ

Јединица за реструктурирање (у даљем тексту овог поглавља: Јединица) је послове из свог дјелокруга рада извршавала у складу са Планом рада Агенције. Рад у Јединици је до 01.11.2022. године био организован у оквиру два одјељења (Одјељења за реструктурирање банака и Одјељења за подршку реструктурирању банака), након чега је измјеном Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције, рад Јединице организован у оквиру јединственог Одјељења за реструктурирање банака и подршку реструктурирању банака.

Најважнија активност Јединице у 2022. години односила се на учешће, заједно са осталим организационим дијеловима Агенције, у поступку реструктурирања „Sberbank“ а.д. Бања Лука. Агенција је 01.03.2022. године донијела Одлуку о покретању поступка реструктурирања над „Sberbank“ а.д. Бања Лука. Дана 02.03.2022. године, донесена је Одлука о примјени инструмента реструктурирања над „Sberbank“ а.д. Бања Лука, којом је утврђено да ће се процес реструктурирања спровести примјеном инструмента реструктурирања продаје акција. Сходно Рјешењу о продаји акција „Sberbank“ а.д. Бања Лука у реструктурирању од 08.03.2022. године и Уговору о купопродаји акција „Sberbank“ а.д. Бања Лука у реструктурирању који је Агенција, као продавац, дана 30.03.2022. године закључила са „Новом банком“ а.д. Бања Лука, као купцем, Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука је дана 04.05.2022. године, извршио је промјену власништва над предметним акцијама у регистру.

У току извјештајног периода израђени су и ажурирани планови реструктурирања за све банке које имају дозволу за рад Агенције, са ревидираним финансијским извјештајима са стањем на дан 31.12.2021. године. Јединица је претходно извршила контролу достављених извјештаја у складу са Одлуком о подацима и информацијама које се достављају Агенцији за потребе израде и ажурирање плана реструктурирања банке и банкарске групе. Том приликом су, примјеном Методологије за одређивање критичних функција у банкама, утврђене критичне функције код појединих банака. Кратки прикази кључних елемената плана реструктурирања за наведене банке су у складу са чланом 224. став 4. ЗОБ-а достављени Банкама. Са представницима банака одржани су и засебни информативни састанци на тему утврђивања MREL захтјева, при чему су банке упознате са тренутним (необавезујућим) MREL захтјевом са финансијским и извјештајним подацима на дан 31.12.2021. године и износом индикативног MREL захтјева који ће за сваку банку којој је је Агенција издала дозволу за рад, бити утврђен оног тренутка када Агенција донесе рјешење о MREL захтјеву.

У складу са Правилником о размјени података и информација Јединици за надзор су достављене информације о плановима опоравка које су банке дужне достављати Агенцији.

Значајне активности Јединице су се односила на рад на унапређењу подзаконских аката из области реструктурирања банака. Јединица је припремила приједлог Одлуке о измјени одлуке о начину спровођења контроле и налагања мјера у сврху извршавања задатака и циљева из надлежности реструктурирања банака који је усвојен и објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 15/2022. У току 2022. године, запослени у Јединици имали су више радних састанака и радионица са консултантима „FINRA“ пројекта са којима су радили на изради два документа „Ликвидност и извори финансирања у реструктурирању – оперативне смјернице“ и „Оперативне смјернице за израду приручника за provedбу инструмента реструктурирања властитим средствима банке – Bail-in приручник“. Током извјештајног периода израђен је и приједлог документа „Упутство за одређивање минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке“, које је објављено у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 33/22.

На основу Споразума о сарадњи Агенције и Јединственог одбора за реструктурирање („Single Resolution Board- SRB“), у мају мјесецу, одржан је састанак на тему израде плана реструктурирања банке која је у надлежности Јединственог одбора за реструктурирање, а која је уједно и банка која има сједиште у Републици Српској. На састанку су размијењене информације у погледу израде планова реструктурирања банкарске групе којој та банка припада, као и подаци везано за дефинисање MREL захтјева за банку и начин израчуна MREL захтјева, као и друге корисне информације из области реструктурирања банака.

Представници Јединице су присуствовали и састанку са представницима рејтинг куће „Moody’s“ и Свјетске банке у вези са питањима везаним за област реструктурирања банака.

Будући да су искуства из поступка реструктурирања „Sberbank“ а.д. Бања Лука показала да би се евентуални процеси реструктурирања банака у будућности могли значајно убрзати уколико би Агенција имала већ уговорену сарадњу са независним процјењивачима, односно привредним друштвима за ревизију која имају сједиште или организационе дијелове у Републици Српској, Агенција је закључила Споразум о оквиру за пружање услуга независне процјене имовине и обавеза банке.

Остале активности у Јединици односиле су се на:

- достављање одговора на упите и коментаре банака на нацрт документа „Очекивање од банака у планирању реструктурирања - смјернице“,
- припрему одговора на упите Удружења банака Босне и Херцеговине из области реструктурирања банака,
- комуникацију са банкама у циљу прибављања уговора о пословно-техничкој сарадњи које банке имају закључене са Инвестиционо-развојном банком Републике Српске.

5. СЕКТОР ЗА ИЗВЈЕШТАВАЊЕ, РЕГУЛАТИВУ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

У складу са Планом рада Агенције за 2022. годину активности Сектора за извјештавање, регулативу и међународну сарадњу (у даљем тексту овог поглавља: Сектор) у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године, односиле су се на израду и унапређење регулаторног и извјештајног оквира, организацију размјене података и информација са другим домаћим и страним институцијама и организацијама, даљи развој методологија за надзор банака, анализу и провјеру интерних методологија и модела за мјерење финансијске имовине самостално те у сарадњи са Сектором за надзор институција банкарског система, координацију имплементације USAID FINRA пројекта, те пројекта пружања техничке помоћи од стране других међународних институција, као и координацију и унапређење сарадње са међународним финансијским институцијама, регионалним и другим организацијама, те билатералне сарадње са банкарским регулаторима из других земаља.

5.1. Рад на регулативи и извјештавању

Активности запослених у Сектору односиле су се на континуирано праћење међународних и европских прописа и смјерница из области надзора банака са циљем идентификовања потребних измјена у постојећим прописима и сачињавања планова за даље унапређење и усклађивање подзаконских прописа које доноси Агенција.

С обзиром да се стандарди и регулатива којом се уређује пословање банака на међународном и европском нивоу континуирано мијења и проширује, запослени у Сектору су, у сарадњи са консултантима ангажованим у склопу FINRA пројекта, у току 2022. године израдили стратешки оквир којим ће се дефинисати даљи развој регулаторног и извјештајног оквира Агенције, са посебним акцентом на усклађивање са измјенама Директиве о капиталним захтјевима – (CRD 5) и Уредбе о капиталним захтјевима (CRR 2) како би се обезбиједила континуирана усклађеност са кључним прописима Еворпске уније којима се уређује пословање банака. Као резултат наведеног, Агенција је у трећем кварталу 2022. године усвојила документ „Стратегија приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ за период 2022-2026. године“ који садржи план измјена подзаконских аката неопходних за одржавање статуса еквивалентности банкарске регулативе са ЕУ регулаторним оквиром до 2026. године. Наведено за циљ има јачање институционалног капацитета Агенције потребног за имплементацију идентификованих приоритета за развој банкарске регулативе и супервизије, те примјену најбољих регулаторних и супервизорских пракси из ЕУ.

Поред развоја дугорочног стратешког оквира, Сектор је координисао реализацију осталих активности у оквиру FINRA пројекта, чији је циљ унапређење регулаторног оквира и јачање капацитета Агенције. У 2022. години главне активности односиле су се на:

- подршку приликом израде планова реструктурирања банака, унапређењу интерних методологија, те наставак рада на изради подзаконских прописа из области реструктурирања банака,
- активности на изради ревидираних прописа о управљању каматним ризиком у банкарској књизи,
- активности на изради ревидираних прописа о израчунавању капитала банака,
- едукацију запослених из напријед наведених области.

Такође, дио активности запослених Сектора односио се на договоре у вези са ангажовањем адекватних експерата, дефинисање начина и обима пружања техничке помоћи, евалуацију активности у оквиру пројекта и других припремних активности за имплементацију пројектних задатака у 2022. години. FINRA пројекат је званично завршен у септембру 2022. године.

Активности реформе регулаторног оквира за пословање и надзор банака са циљем унапређења постојећег регулаторног оквира и усклађивања са најбољим европским и међународним праксама настављене су и у 2022. години. С тим у вези, запослени у Сектору учествовали су у изради следећих подзаконских прописа из области надзора банака и МКО:

- Одлуке о измјенама и допунама одлуке о плановима опоравка банке и банкарске групе⁸,
- Одлуке о измјени одлуке о условима и поступку издавања дозвола, одобрења и сагласности банкама које обављају дјелатност у Републици Српској⁹,

⁸ „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

⁹ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 26/22 и 117/22,

- Одлуке о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама банкама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“¹⁰,
- Одлуке о измјени и допуни одлуке о управљању екстернализацијом¹¹,
- Одлуке о измјенама и допуни одлуке о систему управљања у банци¹²,
- Одлуке о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама микрокредитним организацијама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“¹³,
- Одлуке о измјени Одлуке о израчунавању капитала банака¹⁴,
- Одлука о допуни Одлуке о поступку интерне процјене адекватности ликвидности у банци¹⁵
- Одлука о измјенама и допунама Одлуке о облику и садржају извјештаја које банке достављају Агенцији за банкарство Републике Српске¹⁶
- Одлука о садржају, роковима и начину достављања података о међубанкарским накнадама¹⁷,
- Одлука о утврђивању листе најрепрезентативнијих услуга повезаних са платним рачуном¹⁸,
- Одлука о утврђивању садржаја информативног прегледа услуга и накнада повезаних са платним рачуном¹⁹,
- Одлука о утврђивању форме и садржаја извјештаја о накнада за услуге повезане са платним рачуном²⁰,
- Одлука о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа,²¹
- Одлука о стављању ван снаге Одлуке о привременим мјерама у погледу достављања извјештаја Агенцији за банкарство Републике Српске²²;
- Одлука о измјенама Одлуке о управљању ризиком ликвидности²³;
- Упутство за сачињавање додатних извјештаја за праћење ликвидности,
- Инструкција о привременој мјери која се односи на израчунавање регулаторног капитала банке,
- Одлука о измјени Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на микрокредите²⁴
- Упутство за примјену Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на микрокредите
- Упутства за укључивање добити текућег периода остварене током или на крају пословне године у ставку редовног основног капитала²⁵,
- Упутства о измјенама и допунама Упутства за процјену вриједности колатерала²⁶,
- Измјене Упутства за извјештавање о коефицијенту покрића ликвидности,
- Инструкције за финансијско извјештавање (FINREP),
- Инструкције о стављању ван снаге Инструкције за сачињавање планова опоравка банке и банкарске групе у 2020. години,
- Упутство за извјештавање о примјени Одлуке о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа.

У 2022. године запослени у Сектору спровели су активности на изради ревидираних прописа о управљању каматним ризиком у банкарској књизи, те су спроведене активности на изради ревидираних прописа о израчунавању капитала банака и извјештавању, у сарадњи са консултантима ангажованим у оквиру FINRA пројекта, гдје су израђени приједлози нацрта одлука и пратећих упутстава које ће бити предмет будућег разматрања и усвајања.

Активности запослених у Сектору односиле су се и на тумачења подзаконских прописа, путем формалних одговора на упите банака и дискусија са представницима банака на састанцима.

¹⁰ „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

¹¹ „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

¹² „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

¹³ „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

¹⁴ „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22,

¹⁵ „Службени гласник Републике Српске“ број 117/22

¹⁶ „Службени гласник Републике Српске“ број 74/22

¹⁷ „Службени гласник Републике Српске“ број 74/22

¹⁸ „Службени гласник Републике Српске“ број 74/22

¹⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број 74/22

²⁰ „Службени гласник Републике Српске“ број 74/22

²¹ „Службени гласник Републике Српске“ број 98/22

²² „Службени гласник Републике Српске“ број 26/22

²³ „Службени гласник Републике Српске“ број 117/22

²⁴ „Службени гласник Републике Српске“ број 117/22

²⁵ „Службени гласник Републике Српске“ број 33/22,

²⁶ „Службени гласник Републике Српске“ број 25/22

Поред рада на подзаконској регулативи коју доноси Агенција, запослени у Сектору учествовали су у изради законске регулативе којом се уређује област платног промета и међубанкарских трансакција.

Значајан дио активности Сектора односио се и на унапређење извјештајног оквира у сарадњи са другим организационим дијеловима Агенције, односно израду нових извјештајних образаца, корекцију постојећих образаца, сачињавање инструкција за попуњавање извјештајних образаца, развој валидацијских правила за контролу извјештаја. Такође, запослени у Сектору су спровели активности на изради упутстава и увођењу нових COREP образаца којима ће се додатно пратити показатељи ликвидности банке (Упутство за сачињавање додатних извјештаја за праћење ликвидности). Овим обрасцима ће се унаприједити супервизорска контрола увођењем нових метрика и преузимањем извјештајних пракси које се користе у Европској унији. Запослени у Сектору редовно су вршили контролу тачности и конзистентности достављених извјештаја банака, те достављали податке и информације другим институцијама, као што су Министарство финансија Републике Српске, ЦБ БиХ, АОД БиХ, ФБА, те осталим домаћим и страним институцијама и организацијама.

Рад на активностима извјештавања је укључивао и израду Извјештаја о стању у банкарском сектору Републике Српске, Извјештаја о пословању Агенције, развоја и израде нових извјештајних форми у виду мјесечних информација о стању у банкарском сектору те основних показатеља пословања у банкарском сектору за потребе Дирекције као и информисања субјеката банкарског сектора.

Запослени у Сектору су учествовали (као дио радне групе) и у изради нацрта Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за банке и друге финансијске организације и нацрта Правилника о садржини и форми финансијских извјештаја за друге финансијске организације (у својству чланова радне групе). У складу са дефинисаним роковима, сачињени су финални нацрти Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за банке и друге финансијске организације и финални нацрт Правилника о садржини и форми финансијских извјештаја за друге финансијске организације, те су исти достављени на разматрање и усвајање надлежној институцији.

5.2. Активности подршке надзору (развој методологија за надзор, провођење надзорног тестирања отпорности на стрес и надзор интерних модела)

Запослени из Сектора учествовали су у непосредној контроли у једној банци, у дијелу који се односи на надзор интерних методологија за вредновање финансијске имовине, модела интерних рејтинга, односно контролу PD модела, LGD модела, модела за вредновање хартија од вриједности, индивидуалне процјене и вредновања POCI имовине заједно са запосленима Сектора за надзор институција банкарског система. О извршеном надзору сачињен је заједнички записник, као и рјешење са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености у пословању.

Такође су спроведене активности непосредног надзора претходно поменутих области и у другој банци. Непосредни надзор интерних модела банке за обрачун очекиваних кредитних губитака је у предметној банци у потпуности спроведен самостално као засебна контрола од стране запослених у Сектору. Контрола је завршена, о чему је сачињен Записник о спроведеном надзору као и рјешење са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености у пословању.

Предметни послови су обављани у оквиру овог Сектора до 01.11.2022. године, када је на снагу ступио нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Агенције, којим су послови (и запослени) који се односе на надзор интерних методологија за вредновање финансијске имовине, као посебно одјељење организационо позиционирани у Сектор за надзор институција банкарског система у оквиру Јединице за надзор, гдје су наставили са обављањем планираних послова.

Запослени из Сектора радили су на ревидирању, односно унапређењу Методологије за надзорни преглед и оцјену банака (SREP) и пратећег помоћног SREP алата у сарадњи са Одјељењем за информационо-комуникационе технологије и Сектором за надзор институција банкарског система, као и корекцији помоћних алата за израду анализа пословања банака. Поред тога, запослени у Сектору су проводили активности на изради нове методологије за надзор управљања кредитним ризиком кроз примјену Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака. Такође, спроведене су активности око ажурирања Процедуре за посредни надзор (off/site), те су започете активности око ажурирања процедуре за непосредни надзор. У четвртм кварталу 2022. године започете су активности на ревидирању методологија за надзорно тестирање отпорности на стрес, као и спровођење припремних активности за спровођење надзорног тестирања отпорности на стрес које ће се у складу са планираном динамиком спровести у 2023. години.

5.3. Имплементација пројекта Јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем централних банака

Сектор је и у 2022. години наставио координацију пројекта Јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем централних банака, који је почео у марту 2019. године, а чији је циљ јачање монетарне и финансијске стабилности у региону Западног Балкана, те унапређење усклађености националних регулаторних оквира са европским и међународним стандардима. Пројекат се финансира из донаторских средстава обезбијеђених од стране Европске комисије.

Њемачка савезна банка (Deutsche Bundesbank), заједно са 19 националних централних банака Европског система централних банака (ESCB) и Европском централном банком (ECB), је током 2022. године поново покренула пројекат Јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем интеграције у Европски систем централних банака који финансира ЕУ у корист централних банака и агенција за банкарство Западног Балкана. У првој половини 2022. године започете су активности на потписивању Споразума о пружању подршке за програм техничке помоћи финансираног од стране ЕУ под називом “Програм за јачање капацитета централних банака западног Балкана са освртом на интеграцију у европски систем централних банака” а којим ће се обезбиједити провођење друге фазе овог пројекта.

Активности на финализирању потписивања Споразума су завршене у августу 2022. године, након чега су отпочеле и прве активности у оквиру друге фазе овог пројекта. Током наредних 36 мјесеци, Њемачка савезна банка ће, заједно са партнерским централним банкама и уз допринос ECB -а, организовати интензивни регионални програм обука о кључним питањима која се односе на централне банке и супервизију. Представници Сектора су редовно учествовали на сједницама Комитета за управљање пројектом те организованим едукацијама.

5.4. Имплементација пројекта пружања техничке помоћи од стране других међународних институција

У 2022. години Сектор је наставио координисати пројекте пружања техничке помоћи од стране међународних институција. У оквиру пројекта пружања техничке помоћи од стране Свјетске банке, запослени у Сектору су проводили активности на изради нове методологије за надзор управљања кредитним ризиком кроз примјену Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака.

У првој половини 2022. године су отпочеле и активности у оквиру пројекта Green Finance, подржаног од стране Свјетске банке (Vienna Financial Sector Advisory Centre (FinSAC) Technical Assistance Mission) које су координисали запослени Сектора. Активности су обухватиле радионице, које су одржали консултанци Свјетске банке, те су појединим банкама у Републици Српској послани упитници везани за ESG (енгл. environmental, social and governance) ризике, са посебним освртом на климатске ризике. Циљ упитника био је да се добије илустративан преглед интерне припремљености, способности и капацитета банака да обухвате климатске ризике у својој стратегији, управљању и процесима управљања ризицима. Упитници су даље анализирани од стране запослених Сектора и консултаната Свјетске банке. Даље активности су обухватиле радионице у гдје су као основ за даљи развој разматрани оквири за израду Green Finance смјерница и стратегија. У децембру 2022. године је финализиран је и усвојен документ Стратешког оквира управљања и надзора над ризицима повезаним са климатским промјенама и животном средином у банкарском сектору за период од 2023.-2025. године који ће бити основа будућих активности у овом сегменту. Стратешки оквир садржан у овом документу одражава настојање да се започну потребне активности на утврђивању будућих регулаторних и супервизорских захтјева за процјену, управљање и контролу климатских ризика којима су банке изложене или би могле бити изложене.

У оквиру техничке помоћи Свјетске банке отпочете су и активности на припреми упутства за израду стратегија и оперативних планова за поступање са неквалитетним изложеностима, а које су банке дужне да израде у складу са регулаторним оквиром за управљање кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака. У складу са наведеним, припремљен је нацрт Упутства за израду, спровођење и праћење стратегије поступања са неквалитетним изложеностима. Предметним Упутством прописат ће се поступци који се примјењују приликом израде, спровођења и праћења стратегије поступања са неквалитетним изложеностима банке, чиме ће се додатно појаснити

минимални захтјеви које је банка обавезна користити за израду стратегије чиме ће се осигурати једнаки услови за све банке.

Такође, током прве половине 2022. године настављене су активности пројекта пружања техничке помоћи у сегменту платног промета у сарадњи са Међународним монетарним фондом, у оквиру којих су у априлу и мају 2022. године одржани семинари из напријед наведених области.

У другој половини 2022. године су инициране активности и на пружању техничке помоћи Агенцији од стране Deutsche Bundesbank. У оквиру ове билатералне сарадње, очекују се значајни бенефити у виду преноса искустава стручњака Deutsche Bundesbank првенствено у областима провођења посредног надзора банкарског сектора (SREP, евалуација ICAAP i ILAAP, и сл.). Реализација ових активности, кроз посјету стручњака Deutsche Bundesbank и одражавање радионица, се очекује у будућем периоду.

5.5. Међународна сарадња

Сектор је координисао сарадњу са међународним институцијама или организацијама, а прије свега са Међународним монетарним фондом, Свјетском банком, Европском централном банком, Европском агенцијом за банкарство, Групом супервизора банака из централне и источне Европе (BSCEE), Бечком иницијативом, те регулаторима из других земаља. Такође, Сектор је координисао организацију процеса потписивања меморандума о сарадњи са регулаторима и другим институцијама из других земаља, те пратио примјену већ потписаних меморандума о разумијевању и сарадњи. У првој половини 2022. године су завршени преговори и активности око потписивања Меморандума о разумијевању са Јединственим Одбором за реструктурирање (тијело надлежно за реструктурирање на нивоу ЕУ).

У 2022. години, континуирано је вршена размјена знања и искуства са регулаторима других земаља путем редовне комуникације у вези са актуелним супервизорским темама са чланицама BSCEE групе. Сарадња са међународним и европским институцијама/организацијама остваривала се и путем редовног одговарања на упите, захтјеве за доставу података, информација и/или попуњавање упитника и извјештаја (IMF, WB, ЕБА, ЕЦБ, BSCEE, CEFTA, OECD и други), као и путем састанака са међународним и европским институцијама.

Такође, запослени у Сектору учествовали су у припреми материјала за Европску комисију (ЕЦ) у вези са радом Пододбора за финансијска тржишта и конкуренцију и Пододбора за економска и финансијска питања и статистику, као и припреми других одговора и прегледа за потребе достављања ЕЦ. Поред тога, запослени у Сектору су у сарадњи са члановима радних група за европске интеграције проводили активности на одређивању приоритета, односно прописа ЕУ са којима ће бити вршено усклађивање у наредном периоду, као и на уносу постојећих прописа Агенције са којима је вршено усклађивање са регулаторним оквиром ЕУ у интернет базу података Дирекције за европске интеграције.

Поред наведеног, Агенција је наставила сарадњу у оквиру Бечке иницијативе, која пружа подршку регулаторима из окружења са циљем унапређења сарадње са регулаторима из ЕУ, а у овој години, фокус је стављен на управљање еколошким ризицима (тзв. Green Finance - зелено финансирање).

5.6. Остале активности

Остале активности Сектора односиле су се на праћење понуде за едукацију коју пружају међународне организације (JVI, Deutsche Bundesbank, ЕБА, CEF, и др.), сачињавање прегледа доступних едукација и достављање информација и прегледа запосленима Агенције у циљу изградње потребних капацитета.

Запослени сектора су учествовали и у раду Одбора за реструктурирање и Комисије за јавне набавке (у својству чланова тих тијела).

Такође, Сектор је учествовао у координацији и изради Плана рада Агенције за 2023. годину.

У првој половини 2022. године започета је пракса слања упитника банкама, гдје се од банака очекује да дају одговоре на питања везана за очекивану профитабилност, квалитет aktive, ликвидност и друге сегменте које имају утицај на будуће пословање, а по узору на упитник који Европска агенција за банкарство шаље банкама у ЕУ.

6. ОМБУДСМАН ЗА БАНКАРСКИ СИСТЕМ

Основни задаци организационог дијела Омбудсман за банкарски систем Републике Српске (у даљем тексту овог поглавља: Омбудсман) утврђени су Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске и ЗОБ-а у сврху промовисања и заштите права и интереса физичких лица корисника финансијских услуга. Редовни послови извршавају се у оквирима постојећих кадровских, материјалних и административних претпоставки, а послове у Омбудсману тренутно обављају омбудсман и један извршилац. У већем дијелу рад у Омбудсману се односио на оне врсте спорних односа корисника и давалаца финансијских услуга који су и у претходном периоду били предмет расправљања. Неизвјесна међународна економска кретања и трендови, наставак дигитализације у вршењу финансијских услуга и комуникацији, те одређене противправне активности трећих лица, утицали су на појаву и других врста спорних односа и сложеност поступања по појединачним приговорима, посебно у питањима која нису или нису свеобухватно регулисана важећим прописима, што је био случај и у ранијем периоду.

У извјештајном периоду извршени су и сви неопходни ванредни послови, у оквиру сарадње са осталим органима и институцијама и међународним организацијама, док се у сарадњи са осталим организационим дијеловима Агенције извршава и дио задатака из оквира њених овлашћења. Од почетка активности организационе јединице до 31.12.2022. године запримљено је више од 1.150 приговора корисника и 1.930 упита, молби и других поднесака на које су дати образложени одговори.

6.1. Приговори, упити и други поднесци корисника финансијских услуга

6.1.1. Рјешавање приговора

У периоду од 01.01.-31.12.2022. године у организационом дијелу Омбудсман су запримљена 122 приговора поводом насталих спорних односа у вези са поступањем финансијских организација или са другим захтјевом да се расправе одређена питања у појединачним односима корисника и давалаца финансијских услуга, што је даљи пораст броја запримљених приговора у односу на исти период претходне године. У току је рад по 27 приговора у различитим фазама поступка.

Од 122 окончана поступка по приговорима и обавјештењима корисника, укључујући и 32 поступка који су покренути у току 2021. године, у посматраном извјештајном периоду:

- 50 основаних приговора је позитивно ријешено за кориснике,
- 13 приговора било је неосновано,
- 40 приговора - дати су образложени одговори корисницима и правним лицима, са упутствима у вези са примјеном важећих материјалних и процесних прописа и неопходним даљим поступцима (пет приговора прослијеђена су на поступање ФБА),
- 16 приговора - одустанак подносиоца од приговора и
- 3 приговора нису прихваћена због неуредности поднеска.

У извјештајном периоду није било поступака посредовања између корисника и давалаца финансијских услуга, прије свега због сталног настојања да се расправљање спорних односа оконча у ранијој фази, у поступку разматрања приговора, као и да се избјегну трошкови страна. У два поступка позитивно су ријешени и приговори за кориснике из иностранства.

Поводом шест приговора одговарајуће информације о предмету спорног односа су достављене другим организационим дијеловима Агенције на даље поступање.

Број приговора по даваоцима финансијских услуга

Даваоци финансијских услуга	Број питања
Банке	107 (88%)
Микрокредитне организације	11 (9%)
Даваоци лизинга	0 (0%)
Штедно кредитне организације	0 (0%)
Остало	4 (3%)
УКУПНО	122 (100%)

Број приговора по врстама финансијских услуга

Врсте финансијских услуга	Број питања и постотак
Кредити	55 (45%)
Депозитни послови	6 (5%)
Платни промет	34 (28%)
Електронски инструменти плаћања	13 (11%)
Остало	14 (11%)
УКУПНО	122 (100%)

У наредној табели је дат преглед приговора по даваоцима финансијских услуга:

Приговори					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Банке	63	64	51	88	107
МКО	10	8	11	26	11
ДЛ	1	-	-	-	-
ШКО	-	-	-	-	-
Остало	-	-	1	1	4
Укупно	74	72	63	115	122

а) Као и раније, и у посматраном периоду највећи број приговора корисника се односио на **кредитне послове**. Њихово учешће у укупном броју разматраних приговора задржало се на нивоу из 2021. године. Већ у дужем времену се највећи дио приговора (приближно четвртина) из ове групе односи на спорно питање правилности класификовања и евидентирања задужења корисника у Централном регистру кредита од стране финансијских организација. Најважнији узроци ових спорова јесу тзв. нецјелисходна примјена прописа који уређују ову област, посебно у дијелу који се односи на дискреционе критеријуме кредитора у праћењу и управљању кредитним ризиком, те када је ријеч о регистрацији задужења која су мале вриједности, као и дјелимична неажурност у евидентирању података у Централном регистру кредита. Како је раније помињано, то има за посљедицу стварање сметњи и ограничавање регистрованих лица у коришћењу других услуга, без објективног разлога, као и покушаје искоришћавања евидентираних стања од стране финансијских организација или субјеката којима су уступљена потраживања. Значајан број приговора односио се и на спорне износе потраживања финансијских организација због неправилности у обрачунима у току трајања или након престанка уговорног односа, посебно због занемаривања правних посљедица које наступају по настанку одређених чињеница.

Од осталих спорних односа, одређени број приговора се односио на непоступање по приговору корисника или неадекватно информисање о условима финансијске услуге и правима и обавезама корисника, спорна питања пријевремене отплате кредита, остваривање права испуниоца обавеза на предају или враћање средстава обезбјеђења испуњења (посебно када је ријеч о дозволама за брисање уписаних терета) и предају документације и података о кредиту кориснику или заинтересованом лицу. С обзиром на политике централних банака дио приговора односио се на промјене редовних каматних стопа, затим на питање накнаде трошкова за обраду кредита и код одобрених и код неодобрених кредита, као и друга специфична питања према околностима спорног односа. Мањи број приговора се односио на спровођење привремених мјера за финансијске организације у току пандемије COVID-19. Финансијским организацијама су дате препоруке за адекватно поступање или мишљења, а корисницима образложени одговори у вези са њиховим правима и обавезама.

б) **Депозитни послови**. У извјештајном периоду најмање учешће у укупном броју разматраних приговора имају приговори који се односе на депозитне послове, а предмет су била спорна извршења трансакција по рачуну и располагање депозитима малољених корисника и лица под старатељством.

в) **Платни промет**. У извјештајном периоду расправљан је значајан број приговора у овој групи банкарских послова. Највећи број приговора корисника се односио на погрешно извршење или неизвршење платних трансакција по налозима корисника, посебно у међународном платном промету, уз обрачун накнаде за неуспјеле трансакције, те на поступање банака у вези са раскидом уговора о вођењу рачуна.

Такође, и даље су присутни приговори на растуће износе накнада у вези са вођењем рачуна и извршавањем појединачних услуга у платном промету. Остали приговори имали су за предмет онемогућавање располагања салдом на рачуну, спорне обрачуна потраживања финансијских организација по основу дозвољеног прекорачења по рачуну, спорна извршења трансакција по рачуну и спорне блокаде рачуна. И даље спорни односи у значајној мјери настају због неправилног информисања или утврђивања чињеница од стране запослених у банкама који су у непосредној комуникацији са корисницима. Појединачни приговори имали су за предмет неправилну примјену прописа о спречавању прања новца, евидентирање класификације задужења корисника рачуна у Централном регистру кредита, те немогућност замјене новчаница домаће валуте.

г) **Електронски инструменти плаћања (ЕИП).** У вези са коришћењем електронских инструмената плаћања приговори су се односили на спорне трансакције извршене злоупотребом ЕИП-а или везаних података и питање одговорности банке за неодобрене преносе, онемогућавање коришћења ЕИП-а, спорне обрачуна потраживања финансијских организација, класификацију задужења по овом основу у Централном регистру кредита и на спор поводом трошкова додатне верификације за коришћење ЕИП-а.

д) У групи **осталих приговора** најчешћи предмет приговора су била спорна питања у вези са (не)исплатом суме осигурања и другим правима из осигурања које је служило као средство обезбјеђења испуњења уговора. Банке, које се појављују и као уговарачи осигурања за кориснике услуга, на неадекватан начин извршавају своје обавезе у том својству у дијелу пријављивања околности које су од значаја за оцјену ризика. То има за посљедицу одбијање осигураваача да исплате уговорене суме осигурања, те се банке за намирење потраживања даље обраћају корисницима. У овим поступцима су разматрана и питања: онемогућавања располагања средствима од стране даваоца издржавања или старатеља корисника, неутемељене блокаде рачуна због идентификације корисника, потраживања од лица које није наследник корисника, располагања средствима и предаје документације заинтересованим лицима, као и неадекватно информисање корисника о наградној игри.

У посматраном периоду су запримљена само два приговора лица која лично обезбјеђују испуњење обавеза, који су се односили на непуноважност уговора о јемству и спроведну класификацију, што је наставак позитивног тренда када је ријеч о приговорима ових лица.

До 31.12.2022. године у Омбудсману су запримљена 193 различита упита, молбе или захтјева за давање објашњења, мишљења или упутстава у вези са правима и обавезама корисника или других учесника правног посла и различитим финансијским производима, те у вези са примјеном норми права, укључујући и једно удружење, на које су дати образложени одговори, упутства или мишљења, а затражена мишљења су достављена и другим организационим дијеловима Агенције. Након ублажавања мјера за заштиту здравља у Омбудсману се редовно обавља непосредни пријем и рад са корисницима, али се у великој мјери користи и достављање поднесака и постављање упита путем електронске и редовне поште, као и путем телефонских позива.

Број питања по даваоцима финансијских услуга

Даваоци финансијских услуга	Број питања и постотак
Банке	137 (71%)
Микрокредитне организације	40 (21%)
Даваоци лизинга	0 (0%)
Штедно кредитне организације	0 (0%)
Остало	16 (8%)
УКУПНО	193 (100%)

У складу са досадашњом праксом, извршење послова информисања и давања објашњења о правима и обавезама корисника и давалаца финансијских услуга, у циљу правилнијег и потпунијег разумијевања одређених норми, института, правних послова и ситуација, као и ризика коришћења појединачних финансијских услуга, и даље представља значајан дио послова у раду овог организационог дијела. У односу на исти период прошле године повећан је број лица која су се обратила у Омбудсман ради добијања потребних одговора о различитим питањима.

Такође, и у овом дијелу највећи број упита и молби се односи на спорно или неажурно евидентирање задужења корисника у Централном регистру кредита. Од почетка године повећан је број обраћања

у вези са растом референтних стопа, (EURIBOR- а), што је узроковало повећање износа уговорених анuitета.

Велики број питања се односио на: спорне обрачуне потраживања финансијских организација, права корисника, њихових садужника или јемаца (као извршеника или као исплатилаца) у извршном и парничном поступку, висину накнада или провизија у платном промету, заплене по рачунима корисника супротно правилима извршног поступка, начин и посљедице измјене уговора, спорна питања пријевремене отплате кредита, права из осигурања које је служило за обезбјеђење испуњења, онемогућавање располагања салдом на рачуну, на примјену привремених мјера за банке и МКО ради ублажавања економских посљедица узрокованих пандемијом, као и низ осталих, различитих питања која су настала у фактичким околностима. Дио обраћања корисника се односио на спорне односе са организацијама у поступку стечаја и спорне односе са субјектима којим су пренесена потраживања.

6.1.2. Унапређење регулаторног оквира

Почев од августа 2022. године, у оквиру сарадње са уредом Омбудсмана у ФБА, припремљен је нацрт заједничког документа - Меморандума о сарадњи Омбудсмана за банкарски систем Републике Српске у саставу Агенције за банкарство Републике Српске и уреда Омбудсмана за банкарски систем у Агенцији за банкарство Федерације Босне и Херцеговине, којим ће бити уређена и обухваћена одређена питања која су заједнички усаглашена у досадашњем раду и сарадњи између страна Меморандума.

6.2. Активности сарадње са другим организацијама ради унапређење оквира заштите корисника финансијских услуга

Под координацијом Министарства трговине и туризма Републике Српске, у дијелу своје надлежности Омбудсман је учествовао у изради Програма за заштиту потрошача у Републици Српској за 2022/2023. годину.

У извјештајном периоду, у сарадњи са осталим организационим дијеловима Агенције, су извршени послови израде и припреме прегледа за Свјетску банку „World Bank’s Global Financial Inclusion and Consumer Protection Survey“, припреме нацрта и приједлога измјена Закона о унутрашњем платном промету, као и припреме аката у вези са посебним питањима.

Омбудсман је извршио и послове у оквиру истраживачког пројекта кроз одговоре на прегледа за канцеларију Арбитра за финансијске услуге Малте: *“Feeding complaint outcomes into policy development: An analysis of consumer redress mechanisms in financial services”*, која је такође члан International Network of Financial Services Ombudsman Schemes.

У оквиру радне групе за Поглавље 28, под координацијом Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства трговине и туризма и Министарства финансија у Влади Републике Српске, Омбудсман је извршио додијељене послове у фази оцјене приоритета за припрему и доношење прописа ради усклађивања са прописима ЕУ-е, у циљу израде одговарајућег Програма интегрисања у ЕУ за БиХ.

У септембру је Омбудсман учествовао на годишњој генералној скупштини International Network of Financial Services Ombudsman Schemes (INFO) на којој је биран нови предсједавајући организације и нови чланови комитета INFO, те усвојен финансијски извјештај, као и у стручној расправи о утицају глобалних појава на начин рада и поступање тијела за заштиту корисника финансијских услуга.

На захтјев секретаријата INFO упућени су затражени одговори у вези са најзначајнијим проблемима у заштити корисника финансијских услуга у Републици Српској у 2022. години.

Омбудсман је присуствовао годишњем Савјетовању из области грађанског права, у организацији Удружења судија РС, и расправама из области грађанског и привредног права.

У децембру Омбудсман је учествовао („on line“) у радионици “Regional workshop on Chapter 28 - Consumer and Health protection“ коју је спроводила владина организација GIZ из Њемачке.

Омбудсман је учествовао у тематској телевизијској емисији БХТ “Потрошачки смјер“, а на захтјев различитих медија су обезбијеђени одговори на питања из проблематике која се односи на заштиту корисника финансијских услуга.

7. СЕКТОР ЗА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

У складу са Планом рада Агенције, Сектор за информационо–комуникационе технологије (у даљем тексту овог поглавља: Сектор) у току 2022. године је проводио активности у дијелу:

- развоја и одржавања информационог система Агенције, очувања безбједности и функционалности овог система, те осталих активности по потреби и
- провођења посредног и непосредног надзора информационих система у банкама у складу са одредбама ЗОБ-а, Одлуке о управљању информационим системом у банкама²⁷, Одлуке о начину спровођења надзора банака и предузимању мјера надзора²⁸ и другим подзаконским актима.

7.1. Управљање информационим системом Агенције

У циљу обезбјеђења непрекидног и поузданог рада информационог система запослени у Сектору су:

- континуирано пратили исправност рада и перформансе ИТ система,
- проводили редовне активности на одржавању хардвера, мрежне опреме и системског софтвера,
- пратили активности на системима за надзор безбједности информационог система,
- редовно провјеравали исправност и доступност резервних копија података и
- пружали помоћ у раду корисницима информационог система.

У складу са Планом јавних набавки за 2022. годину извршена је набавка лиценци и рачунарске опреме. Серверска опрема, која је набављена крајем прошле године успјешно је инсталирана и интегрисана у систем. Сем набавке нове рачунарске опреме, у складу са пословним потребама, побољшане су хардверске перформансе постојећих радних станица. У последњем кварталу 2022. године извршена је миграција система електронске поште на новију верзију („*Microsoft Exchange Standard 2019*“), те замјена фајервол уређаја на примарној локацији.

Благовремено су се проводиле измјене на пословно апликативном софтверу због усклађивања са регулативом или на захтјев корисника. Такође, пружена је техничка подршка у изради извјештаја и упутстава у складу са промјенама у регулативи.

У сарадњи са добављачем проведене су активности на миграцији података и имплементацији пословно информационог система који укључује пакет за финансијску анализу и рачуноводство, управљање инвентаром и јавне набавке. Проведена је едукација за кориснике.

Редовно су објављиване публикације на веб страници Агенције, све промјене везано за прописе Агенције, као и сви интерни садржаји на интранету.

Ажурирана су интерна акта из домена рада Сектора у складу са организационим промјенама и промјенама у систему.

7.2. Надзор информационог система у банкама

У складу са Планом рада Агенције, у 2022. години извршена су два надзора управљања безбједношћу и екстернализацијом информационог система и два надзора извршења наложених мјера. О извршеним надзорима су сачињени записници који су достављени банкама. На записнике о извршеном надзору банке нису уложиле приговоре. Након извршених надзора у којима су утврђене неправилности за три банке су издата рјешења са укупно 14 налога за отклањање неправилности и неусклађености у пословању са роковима за извршење истих, те 36 препорука. У извршеним непосредним надзорима, утврђене је да су банке у великој мјери примјениле препоручене стандарде у домену безбједности информационог система. Утврђене неправилности и неусклађености у пословању банака су се углавном односиле на следеће:

- обухват и динамику провођења ревизије додијељених права приступа информационом систему, те надзор привилегованих налога,
- неадекватне политике лозинки на појединим кључним ИКТ системима,

²⁷ „Службени гласник Републике Српске“ број 116/17

²⁸ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 116/17 и 103/21

- на благовремену примјену безбједносних исправки на свим ИКТ системима и замјену система којима је истекла подршка произвођача и
- неадекватна интерна аката и недоследна примјена истих.

Овлашћена лица Агенције су и у току самих надзора указивали на одређене неправилности и неусклађености у пословању и давала препоруке за отклањање истих.

Банке су, сходно обавези из рјешења, информисале Агенцију о извршењу налога достављањем извјештаја и доказа у датим роковима. Сектор редовно прати извршење налога по издатим рјешењима.

Посредни надзор се обављао континуирано:

- анализом редовних извјештаја о управљању информационим системима, посебно у дијелу података о инцидентима с обзиром на пораст сајбер пријетњи и напада
- проценом ИКТ ризика у оквиру SREP процеса за шест комерцијалних банака са сједиштем у Републици Српској у складу са планом рада Сектора за надзор пословања банака

У поступку лиценцирања кроз издавање потврда, сагласности и мишљења, по Одлуци за лиценцирање и друге сагласности, Сектор је дао осам мишљења за избор независног спољног ревизора за ревизију информационих система у банкама, шест мишљења везано за екстернализације материјално значајних активности банке у области информационо-комуникационих технологија. Такође, редовно су се пратиле активности и давала мишљења код значајних промјена на информационом систему банака (миграција главне банкарске апликације због увођења савременијег технолошког рјешења, пресељење примарног или резервног рачунарског центра, ...), те приликом намјере банака да имплементирају рјешења базирана на *cloud* технологијама

Прегледани су извјештаји о обављеним ревизијама информационих система банака од стране спољних ревизора ИС, те одржани састанци и преглед планова за наредне ревизије.

Редовно је вршена размјена информација о сајбер пријетњама и инцидентима са банкама у складу са успостављеним протоколом. Нису забиљежени сајбер инциденти који би угрозили континуитет пословања и репутацију банака, узроковали значајне финансијске губитке, нарушили квалитет у пружању критичних услуга и повјерење корисника.

У току је анализа усклађености постојећег регулаторног оквира у домену ИКТ-а са Смјерницама ЕВА-е о управљању ризицима ИКТ-а и безбједносним ризицима

8. ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

У извјештајном периоду, активности Одјељења за заједничке послове (у даљем тексту овог поглавља: Одјељење) односиле су се на послове јавних набавки, канцеларијског пословања, заштите на раду, заштите од пожара и одржавања објеката и материјално-техничких средстава.

8.1. Послови јавних набавки

Послове јавних набавки у Агенцији обављали су запослени у Одјељењу и Комисија за јавне набавке. Током 2022. године запослени за јавне набавке обављали су сљедеће послове: пратили примјену прописа из области јавних набавки; разматрали/утврдили потребе Агенције за јавним набавкама; сачинили План јавних набавки за 2023. годину; припремали објаве за „web“ страницу Агенције (План јавних набавки, одлуке о избору понуђача и јавне позиве за достављање понуда за услуге из Анекса II дио Б); објављивали обавјештења о набавци и обавјештења о додјели уговора на Порталу јавних набавки Агенције за јавне набавке БиХ и у Службеном гласнику БиХ; присуствовали семинарима из области јавних набавки; спроводили су све потребне активности по појединачним поступцима јавних набавки за потребе Агенције у складу са законским прописима који регулишу предметну област (интерна анализа захтјева за јавну набавку, утврђивање потреба за јавном набавком, истраживање тржишта и припрема тендерске документације, кореспонденција са добављачима, припрема тендерске документације на начин прописан за конкретан поступак јавне набавке, припрему појашњена тендерске документације, заказивање и спровођење едаукција на Порталу јавних набавки, управљање уговором, поступање по жалбама, архивирање документације и остали послови и задаци везани за спровођење поступка); сачињавали кварталне извјештаје о реализацији оквирних споразума/уговора и вршили припреме за објаву на „web“ страници Агенције; сачинили су полугодишњи извјештај о реализацији Плана набавки; доставили годишњи извјештај о додјели уговора у директном споразуму и уговора за неприоритетне услуге из Анекса II дио Б за Портал јавних набавки; припремали и презентовали захтијевану документацију за потребе интерне и екстерне ревизије, сарађивали са другим организационим дијеловима Агенције, те друге послове. Одјељење је извршило све планиране активности за 2022. годину.

8.2. Канцеларијски послови, послови заштите на раду, заштите од пожара и одржавања објеката и материјално-техничких средстава

Канцеларијски послови обухватају послове протокола и архивирања и обављали су се у континуитету.

Послови протокола Агенције укључују пријем и отпрему поште, формирање и завођење предмета, достављање предмета у рад и развођење завршених предмета. У току 2022. године заведено је 2.437 предмет (број заведених подбројева је 5.853). Сви предмети заведени су у дјеловоднику у писаној (папирној) форми. Паралелно са дјеловодником у писаној форми, Одјељење има успостављен и електронски протокол. У току 2022. године отпремљено је 1.439 поштанских пошиљки, док је у књигу улазних фактура заведено 558 фактура.

Послови архивирања обухватили су: припрему документације за архивирање, класификацију документације, смјештање у архивски депо и приручну архиву, израду архивске књиге, издвајања безвриједног материјала из архивског депоа, сарадњу са Архивом Републике Српске око унапређења стања у вођењу архива и канцеларијског пословања Агенције, активности на изради нове Листе категорија документарне грађе и прибављање сагласности од Архива у којој су унесене измјене према измјењеној шеми организације послова у Агенцији, те друге послове.

На основу Рјешења Архива Републике Српске број: 08-2108-2/21 од 13.01.2022. године и број: 08-2141-2/22 од 25.11.2022. године извршено је излучивање документације у количини од 32,90 архивских метара. За поменути документацију је урађен попис предмета, означавање у књизи дјеловодника да су ти предмети уништени, те је иста предата овлаштеној фирми на уништавање.

Архивска књига у којој су уписана сва документа из Архива Агенције закључно са 2019. годином (закључно са бројем 1.525) предана је Архиву Републике Српске дана 17.11.2022. године.

Усаглашена је и израђена нова Листа категорија документарне грађе, те је иста достављена Архиву Републике Српске, а за коју је Агенција добила сагласност од Архива Републике Српске.

Послови заштите на раду, заштите од пожара и одржавања објеката и материјално-техничких средстава су се обављали у континуитету, а обухватили су између осталог усаглашавање Правилника о заштити од пожара са Законом о заштити од пожара²⁹ (у сарадњи са ангажованим овлашћеним привредним друштвом), као и усаглашавање Правилника о заштити на раду са Законом о заштити на раду³⁰, те израду нових. Такође, извршена је обука и тестирање радника Агенцији из области - заштита на раду и заштита од пожара од стране овлашћених предавача. Поред наведених активности, дјелокруг рада Одјељења обухватао је и следеће активности: праћење исправности система за климатизацију, хлађење и гријање објеката, пријаву кварова и надзор на отклањању истих; праћење рокова за испитивање средстава за заштиту од пожара и обављање испитивања у законом прописаном периоду; возњу службених возила, редовно и ванредно сервисирање возила; вршење надзора над радом спољних сарадника који су ангажовани на раду у Агенцији (радници на обезбјеђењу објеката), одржавање чистоће у пословном простору Агенције; сарадњу са комисијом за јавне набавке и комисијом за попис имовине, те сарадњу са другим одјељењима и секторима и друге послове по налогу директора.

²⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број 94/19

³⁰ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 01/08 и 13/10

II ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ за период 01.01. до 31.12.2022. године

Основе за састављање финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји за период 01.01. до 31.12.2022. године састављени су у складу са:

- Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске³¹;
- МРС/МСФИ;
- Правилником о Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство³²;
- Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике³³;
- Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске;
- Статутом Агенције за банкарство Републике Српске;
- Правилником о рачуноводству Агенције за банкарство Републике Српске број 01-101-Д-10/16, 01-Д-9/17 и 01-Д-27/20.

У складу са чланом 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Агенција се разврстава у категорију средње правно лице.

Износи у финансијским извјештајима Агенције за период 01.01.-31.12.2022. године исказани су у конвертибилним маркама, без децимала.

Просјечан број запослених у Агенцији за 2022.годину, на бази часова рада је 76.

Значајне рачуноводствене политике

Финансијски извјештаји израђени су по принципу историјског трошка или амортизованог трошка, осим дијела финансијске имовине (краткорочна потраживања), која се исказују по фер вриједности.

Пословни приходи формирају се по основу испостављених обрачуна накнада за надзор пословања банака и других финансијских организација које Агенција надзире и по основу испостављених рјешења за издате дозволе, сагласности, одобрења, мишљења и потврде, а у складу са донесеним одлукама о висини накнаде коју ове организације плаћају Агенцији, те по осталим основама. Приходи од дотација, субвенција и слично формирају се по основу захтјева фондовима за рефундацију накнада плата по основу породилског одсуства и накнада плата за вријеме привремене спрјечености за рад, као и дио обрачунате амортизације за извјештајни период, за донирана средства и опрему. Приходи по основу накнада признају се на обрачунској основи и утврђују се за период када су остварени, односно када је испостављен обрачун, закључак или други документ.

Финансијске приходе чине приходи од: камата, курсних разлика и остали финансијски приходи. Приходи од камата обрачунавају се по начелу узрочности и условима из облигационог односа, који су дефинисани уговором између Агенције и банке или неког другог правног лица. Приходи од камата у билансу успјеха признају се за период на који се односе, користећи метод ефективне каматне стопе. Пословне промјене настале у иностраној валути прерачунавају се у КМ по средњем курсу ЦБ БиХ. Позитивне курсне разлике настале из трансакција у иностраној валути и из прерачуна ставки из пословних књига изражених у иностраној валути на извјештајни датум евидентирају се као приход, а негативне курсне разлике исказују се као расход у КМ.

Остале приходе чине: добици по основу продаје имовине, вишкови, наплаћена отписана потраживања и остали непоменути приходи. На сваки извјештајни датум врши се процјена да ли постоје разлози за умањење вриједности пласмана и потраживања, а који се одређују на бази праћења дана кашњења у наплати. Умањење вриједности пласмана и потраживања врши се путем формирања исправке вриједности сваког појединачног потраживања у билансу стања на терет расхода по основу исправке вриједности кроз биланс успјеха. Код накнадно наплаћених износа потраживања, за која су формиране исправке вриједности, припадајући износи исправки вриједности у билансу стања се затварају и евидентирају као приходи.

³¹ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 94/15 и 78/20

³² „Службени гласник Републике Српске“ број 59/22

³³ „Службени гласник Републике Српске“ број 59/22

За ненаплаћена потраживања над којима је покренут судски спор, врши се исправка вриједности у 100% износу потраживања. Уколико се књижена утужена потраживања не могу наплатити (изгубљен судски спор, ликвидација дужника и друго), врши се њихов отпис и трајно се искњижавају из пословних књига, на основу посебних одлука надлежног органа Агенције. Нематеријална улагања, некретнине и опрема Агенције вреднују се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе, у складу са Правилником о рачуноводству Агенције. Грађевинско земљиште не подлијеже амортизацији. Када се средство трајно повлачи из употребе, врши се расхоровање и искњижавање из пословних књига, а за неотписану вриједност признају се остали расходи. У складу са прописима, Агенција је обавезна да приликом обрачуна плата и других личних примања запослених, уплаћује доприносе јавним фондовима. Према Правилнику о платама и другим накнадама у Агенцији, запослени остварују право на отпремнину приликом одласка у пензију и за јубиларне награде, што се у складу са МРС 19 сматра дугорочним примањима запослених која годишње обрачунава овлаштени актуар. Накнаде чланова Управног одбора Агенције регулисане су Одлуком о висини накнаде члановима Управног одбора Агенције.

У складу са чланом 39. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске, доставља се финансијски извјештај за период 01.01. до 31.12.2022. године, презентован кроз Биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату у току периода), Биланс стања (Извјештај о финансијском положају), Биланс токова готовине (Извјештај о токовима готовине), Извјештај о промјенама на капиталу и Ноте уз финансијске извјештаје:

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у току периода)
од 01.01. до 31.12.2022. године

(у КМ)

О П И С	ПЕРИОД	
	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
1	2	3
А) ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1 до 4)	7.485.351	7.498.340
1. Приходи од обављања дјелатности	7.336.818	7.374.330
2. Приходи од дотација, субвенција и слично	92.746	70.000
3. Приходи од донација	33.515	33.510
4. Остали приходи	22.272	20.500
II - ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1 до 6)	7.068.329	7.267.750
1. Трошкови материјала и енергије	150.038	172.000
2. Трошкови бруто зарада и накнада и других бруто л.п.	5.689.048	5.806.750
3. Трошкови производних услуга	102.466	116.000
4. Трошкови амортизације и резервисања	825.947	760.000
5. Нематеријални трошкови	250.428	361.000
6. Трошкови осталих пореза и доприноса	50.402	52.000
Б) ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	218.570	187.260
II - ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	295	150
Б) ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - ОСТАЛИ ПРИХОДИ	4.709	17.000
II - ОСТАЛИ РАСХОДИ	0	5.000
Г) ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	0	0
Д) ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПР.ГРЕШАКА	0	0
I - УКУПНИ ПРИХОДИ	7.708.630	7.702.600
II - УКУПНИ РАСХОДИ	7.068.624	7.272.900
III - ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА	640.006	429.700

I - ПРИХОДИ

Укупни приходи које је Агенција остварила у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године у износу од **7.708.630 КМ** су у у висини су у висини планираних прихода за 2022. годину (+0,08%).

А) Пословни приходи, у износу од 7.485.351 КМ, остварени су по основу обрачунатих накнада банкама, микро-кредитним организација и лизинг друштвима, које Агенција наплаћује у складу са одлукама о јединственој тарифи за обављање послова Агенције за банкарство Републике Српске (одлуке Управног одбора Агенције број: УО-306/06, УО-26/07 УО-356/17 и УО-41/18 објављене у „Службеним гласницима Републике Српске“ број 3/07, 6/08, 28/18 и 98/18), а који представљају основни извор финансирања рада Агенције и учествују са 95% у укупним приходима Агенције; дотације породичног одсуства, боловања преко 30 дана; дио донације USAID – FINRA ИТ за обрачунати износ амортизације за донирана улагања од 218.284 КМ (у складу са MPC 20) и осталих пословних прихода - закуп дијела пословног простора у улици Васе Пелагића 11а од стране Агенције за осигурање депозита БиХ.

(у КМ)

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	7.485.351	7.498.340
1. Приходи од обављања дјелатности	7.336.818	7.374.330
2. Приходи од дотација, субвенција и слично	92.746	70.000
3. Приходи од донација	33.515	33.510
4. Остали пословни приходи	22.272	20.500

Б) Финансијски приходи, у износу од 218.570 КМ, представљају приходе од обрачунатих камата на орочена средства и депозите по виђењу код банака и приходе од обрачунатих курсних разлика насталих прерачуном по средњем курсу на дан биланса.

(у КМ)

ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	218.570	187.260
1. Приходи од камата	218.455	187.060
2. Приходи од курсних разлика	115	200

В) Остали приходи, у износу од 4.709 КМ, су приходи настали по основу наплаћених потраживања по кредиту бившег радника Агенције и наплаћених судских трошкова.

(у КМ)

ОСТАЛИ ПРИХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ОСТАЛИ ПРИХОДИ	4.709	17.000
1. Приходи од продаје опреме - аутомобили	0	0
2. Приходи од напл. индирект. исправљен. потраживања	1.641	12.500
3. Остали приходи по судским рјешењима	0	1.500
4. Остало	3.068	3.000

II - РАСХОДИ

Укупни расходи Агенције у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године износе **7.068.624 КМ**. Од укупно планираних расхода за 2022. годину (7.272.900 КМ) утрошено је 97%.

А) Пословне расходе, у износу од 7.068.329 КМ, чине расходи и то:

- трошкови материјала, горива и енергије у износу од 150.038 КМ: канцеларијски материјал, материјал за текуће одржавање опреме, инвентар, електрична енергија, гориво за службена возила, вода и друго;
- трошкови бруто плата и накнада плата и осталих бруто личних примања, у износу од 5.689.048 КМ, у које су укључене бруто плате и накнаде запослених и чланова Управног одбора, трошкови запослених на службеном путу (дневнице, трошкови смјештаја, превоза и други трошкови службеног пута) и остала бруто лична примања;
- трошкови производних услуга, у износу од 102.466 КМ: поштанске услуге, фиксни и мобилни телефони, линија за повезивање, одржавање опреме, и остало;
- трошкови амортизације и резервисања, у износу од 825.947 КМ: амортизација је обрачуната примјеном линеарне методе, према стопама утврђеним у складу са Правилником о рачуноводству Агенције; резервисања су извршена у складу са МРС 19 за накнаде и друге бенефиције запослених на основу актуарске процјене, као и резервисања по основу процјене могућих исплата по основу судских спорова у износу од 30.725 КМ;
- нематеријални трошкови, у износу од 250.428 КМ: услуге ревизије, адвокатских услуга, здравствених услуга, обезбјеђење имовине, репрезентација, премије осигурања, чланарине, платни промет, лиценце, информатичке услуге и остало;
- трошкови осталих пореза и доприноса, у износу од 50.402 КМ.

(у КМ)

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	7.068.329	7.267.750
1. Трошкови материјала и енергије	150.038	172.000
2. Трошкови бруто плата и накнада и друга лична п.	5.689.048	5.806.750
3. Трошкови производних услуга	102.466	116.000
4. Трошкови амортизације и резервисања	825.947	760.000
5. Нематеријални трошкови	250.428	361.000
6. Трошкови осталих пореза и доприноса	50.402	52.000

Б) Финансијски расходи, у износу од 295 КМ, настали по основу обрачунатих негативних курсних разлика, по средњем курсу на дан биланса.

(у КМ)

ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	295	150
1. Расходи курсних разлика	295	150

В) Остали расходи, који најчешће настају расходовањем опреме која није у потпуности амортизована и исправком вриједности ненаплаћених потраживања у 2022. години, нису евидентирани.

(у КМ)

ОСТАЛИ РАСХОДИ	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
А - ОСТАЛИ РАСХОДИ	0	5.000

III) Вишак прихода над расходима, у износу од 640.006 КМ, остварен у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године Агенција, као непрофитна институција, а у складу са чланом 33. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске, исти преноси у наредну годину.

(у КМ)

ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА	Остварење 2022. године	План за 2022. годину
Вишак прихода над расходима	640.006	429.700

БИЛАНС СТАЊА
(Извјештај о финансијском положају)
на дан 31.12.2022. године

(у КМ)

Р/б	О П И С	П Е Р И О Д	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	А К Т И В А		
А)	СТАЛНА ИМОВИНА (1 до 3)	28.756.793	28.601.677
1.	НЕМАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА	258.085	242.254
2.	НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА	15.281.929	14.082.877
	ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ	150.422	1.859.525
3.	ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	13.066.357	12.417.021
Б)	ТЕКУЋА ИМОВИНА (4 до 6)	14.535.099	2.906.840
4.	КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	1.102.488	27.952
5.	ГОТОВИНА	13.272.013	2.666.704
6.	АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	160.598	212.184
І	ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	43.291.892	31.508.517
ІІ	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	153.790	153.784
	УКУПНА АКТИВА (І + ІІ):	43.445.682	31.662.301
	П А С И В А		
А)	КАПИТАЛ (1 до 3)	31.240.343	30.600.337
1.	ОСТАЛИ ОСНОВНИ КАПИТАЛ НЕПРОФИТНИХ ПЛ	18.084.567	18.084.567
2.	ПОСЕБНЕ РЕЗЕРВЕ	12.515.770	10.789.122
3.	ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	640.006	1.726.648
Б)	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	520.950	325.278
4.	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	392.040	325.278
5.	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0	0
6.	РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	128.910	0
В)	КРАТКОРОЧНА ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	11.530.599	582.902
7.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	11.466.359	386.961
8.	КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА И РЕЗЕРВИСАЊА	64.240	195.941
І	ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	43.291.892	31.508.517
ІІ	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	153.790	153.784
	УКУПНА ПАСИВА (І + ІІ):	43.445.682	31.662.301

АКТИВА

А) СТАЛНА ИМОВИНА, износи 28.756.793 КМ, а чини је садашња вриједност:

1. Нематеријалних средстава, у износу од 258.085 КМ, осталих дугорочних улагања (донација USAID – FINRA Уг. 01-1243/20), лиценци и информационог софтвера.

2. Некретнина и опреме и инвестиционих некретнина, у износу од 15.432.351 КМ, грађевинског земљишта, пословних зграда, компјутера и остале информатичке опреме и остале опреме и инвентара. Нематеријална улагања, некретнине и опрема Агенције вреднују се по трошку набавке - набавној вриједности или по цијени коштања.

Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе, стопама утврђеним у складу са Правилником о рачуноводству Агенције.

Грађевинско земљиште не подлијеже амортизацији.

Набавна вриједност инвентара и ауто гума износи 55.142 КМ, отписана у цјелости стављањем у употребу инвентара и ауто гума у износу од -55.142 КМ, без садашње вриједности.

3. Дугорочни финансијски пласмани, у износу од 13.066.357 КМ, представљају:

- Стање дугорочно орочених средстава дијела посебне резерве и других депозита код шест банака у Републици Српској, у износу од 13.066.357 КМ. Уговори за орочавање средстава са банкама закључени су на основу одлука Управног одбора Агенције.

(у КМ)

Р/б	СТАЛНА ИМОВИНА	Текућа година	Претходна година
А) УКУПНО:		28.756.793	28.601.677
1.	Нематеријална средства	258.085	242.254
2.	Некретнине и опрема и инвестиционе некретнине	15.432.351	15.942.402
	2.1.Земљиште	3.695.528	3.695.528
	2.2.Пословне зграде	10.957.262	9.627.828
	2.3.Инвестиц.некретнине-грађевински објекти	129.172	1.792.891
	2.4.Инвестиц.некретнине-гр.објекти остало	21.250	66.633
	2.5.Компјутери и информатичка опрема	132.364	108.344
	2.6.Остала опрема и инвентар	496.775	651.178
3.	Дугорочни финансијски пласмани	13.066.357	12.417.021

У току године дошло је до промјене на позицијама пословне зграде и инвестиционе некретнине, гдје је пословна зграда у улици Васе Пелагића 11а у децембру 2021. године у цјелости књижена као инвестициона некретнина према Одлуци УО – 286/21 од 27.12.2021. године о покретању поступка продаје или издавања у закуп. С обзиром да у току 2022. године некретнина није продата, нити у потпуности издата, припадајући неиздати дио некретнине враћен је на конта пословне зграде.

Б) ТЕКУЋА ИМОВИНА, износи 14.535.099 КМ, а чине је:

4. Краткорочна потраживања, у износу од 1.102.488 КМ, специфицирају стања краткорочно ороченог депозита код „NLB Вапка“ а.д. Бања Лука (1.077.312 КМ), нето потраживања за обрачунате камате на орочене депозите, накнаде од банака и МКО, остала потраживања која се рефундирају, утужена потраживања и укалкулисана потраживања по судским рјешењима на име трошкова судског поступка.

Укупна бруто краткорочна потраживања Агенције износе 68.619 КМ, од чега је извршена исправка вриједности за ненаплаћена потраживања и утужена потраживања у износу од 43.443 КМ.

5. Готовина, у износу од 13.272.013 КМ, представља расположива средства Агенције у благајни (3.298 КМ) и на рачунима код банака у Републици Српској у домаћој валути 2.061.526 КМ и у иностраној валути 232.604 КМ, као и средства од продаје акција емитента „Sberbank“ а.д. Бања Лука, која су депонована на рачуну Агенције код ЦБ БиХ у износу од 10.974.585 КМ.

Агенција своје пословање обавља преко трансакционих рачуна отворених код осам банака у Републици Српској и ЦБ БиХ.

Готовина се исказује у номиналној вриједности израженој у КМ. Готовина у иностраној валути вреднује се по средњем курсу ЦБ БиХ за страну валуту, на дан биланса и исказује у КМ.

6. Активна временска разграничења, у износу од 160.598 КМ, су временски разграничени расходи по основу унапријед плаћеног обавезног осигурања радника и имовине (6.497 КМ), једногодишње лиценце (35.764 КМ) и обрачунате камате за припадајући период, на дугорочно орочена средства код банака, а чија наплата доспијева по истеку орочења (118.337 КМ).

(у КМ)

Р/б	ТЕКУЋА ИМОВИНА	Текућа година	Претходна година
Б)	УКУПНО:	14.535.099	2.906.840
1.	Краткорочна потраживања и пласмани	1.102.488	27.952
2.	Готовина	13.272.013	2.666.704
3.	Активна временска разграничења	160.598	212.184

ПАСИВА

А) КАПИТАЛ АГЕНЦИЈЕ, износи 3.240.343 КМ, са сљедећом структуром:

- **остали капитал непрофитних правних лица,** у износу од 18.084.567 КМ, чини почетни капитал за успостављање и почетак рада Агенције 01.07.1998. године у износу од 5.214.567 КМ који је преузет диобним билансом између Народне банке Републике Српске и Владе Републике Српске - Министарство финансија Републике Српске и Одлука УО-625-2/18 о кориштењу средстава посебне резерве Агенције у износу од 12.870.000 КМ;
- **посебне резерве,** у износу од 12.515.770 КМ формиране из оствареног вишка прихода над расходима са 31.12.2021. године и кориштене на основу Одлука Управног одбора Агенције, у складу са Статутом Агенције за банкарство Републике Српске;
- **вишак прихода над расходима текуће године,** у износу од 640.006 КМ, остварених у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године.

(у КМ)

Р/б	КАПИТАЛ	Текућа година	Претходна година
А)	УКУПНО:	31.240.343	30.600.337
1.	Остали основни капитал непрофитних правних лица	18.084.567	18.084.567
2.	Посебне резерве	12.515.770	10.789.122
3.	Вишак прихода над расходима текуће године	640.006	1.726.648

Б) ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ, износе 520.950 КМ;

Дугорочна резервисања, у износу од 392.040 КМ, настала су по основу актуарске процјене за резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених у складу са МРС 19.

Књиговодствена вриједност резервисања по актуарској процјени, на почетку периода износи 325.278 КМ, док је у току године извршено смањење резервисања укидањем износа од 35.965 КМ за исплаћену отпремнину и јубиларне награде и повећање актуарском процјеном на дан 31.12.2022. године за 102.727 КМ.

Разграничени приходи, у износу од 128.910 КМ, односе се на донацију USAID-а по Уговору број: 01-1243/20 (218.284 КМ), умањену за обрачунату амортизацију која према МРС 20 представља приход Агенције.

(у КМ)

Р/б	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	Текућа година	Претходна година
Б)	УКУПНО:	520.950	325.278
1.	Дугорочна резервисања МРС 19	392.040	325.278
2.	Разграничени приходи	128.910	0

В) КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА, у износу од 11.530.599 КМ, су:

Краткорочне обавезе, у износу од 11.466.359 КМ, састоје се из стања обрачунатих обавеза за мјесец децембар 2022. године, по основу бруто плата и накнада, обавеза према добављачима и друго у износу од 491.774 КМ. Укалкулисане обавезе су измирене у јануару 2023. године.

Поред наведеног, у оквиру краткорочних обавеза евидентирана је и обавеза по специфичним пословима по основу продаје акција емитента „Sberbank“ а.д. Бања Лука, које је уплатила „Нова банка“ а.д. Бања Лука у корист рачуна Агенције код ЦБ БиХ у износу од 10.974.585 КМ.

Пасивна временска разграничења, у износу од 64.240 КМ, односе се на краткорочни дио разграничене донације USAID-а по Уговору 01-1243/20 од 218.284 КМ (33.515 КМ) и резервисања за судске спорове (30.725 КМ).

(у КМ)

Р/б	ОБАВЕЗЕ	Текућа година	Претходна година
В)	УКУПНО:	11.530.599	582.902
1.	Дугорочне обавезе	0	0
2.	Краткорочне обавезе	11.466.359	386.961
	- добављачи	44.376	23.800
	- обавезе из специфичних послова	10.976.948	0
	- бруто плате и накнаде плата и друга лп	415.690	339.867
	- остали порези и доприноси	16.190	7.910
	- остале обавезе	13.155	15.384
3.	Краткорочна разграничења и резервисања	64.240	195.941

ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

- У неутралном подбилансу, у износу од 153.784 КМ,** евидентиран је један неоткупљен стан који користи бивши радник Агенције на основу Одлуке о додјели кадровског стана на трајно кориштење број: 01-177/98 од 05.02.1998. године, а који подлијеже праву на откуп по законским одредбама приватизације државних станова, с тим да до дана билансирања није извршен откуп.
- Изнајмљена туђа опрема евидентирана у вриједности од 6,00 КМ.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
(Извјештај о токовима готовине)
на дан 31.12.2022. године

(у КМ)

Р/б	О П И С	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А)	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I	Приливи готовине из пословних активности	18.431.210	7.150.802
II	Одливи готовине из пословних активности	6.173.788	5.146.871
III	Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	12.257.422	2.003.931
IV	Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	-	-
Б)	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I	Приливи готовине из активности инвестирања	290.069	102.263
II	Одливи готовине из активности инвестирања	1.943.642	2.416.727
III	Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	-	-
IV	Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	1.653.573	2.314.464
В)	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I	Приливи готовине из активности финансирања	1.641	3.932
II	Одливи готовине из активности финансирања	-	-
III	Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	1.641	3.932
IV	Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	-	-
Г)	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (AI+BI+VI)	18.722.920	7.256.997
Д)	УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (AII+BII+VII)	8.117.430	7.563.598
Ђ)	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (Г-Д)	10.605.490	-
Е)	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (Д-Г)	-	306.601
Ж)	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.666.704	2.972.980
З)	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	114	359
И)	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	295	34
Ј)	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧ. ПЕРИОДА (Ж+Ђ-Е+З-И)	13.272.013	2.666.704

На рачунима и благајни Агенције у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године, по основу пословних активности, активности инвестирања и активности финансирања, прилив готовине износи 18.722.920 КМ, док одлив готовине износи 8.117.430 КМ, из чега произилази позитиван нето новчани ток од 10.605.490 КМ.

НОВЧАНИ ТОК
на дан 31.12.2022. године

(у КМ)

	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	
A I	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	18.431.210
	Приливи од купаца и примљени аванси у земљи	22.272
	Приливи од дотација, рефундација и друго	97.499
	Приливи од накнада за надзор рада банака, микрокредитних и лизинг друштава и остали приливи	7.336.854
	Приливи од наплата из специфичних послова - „Нова банка“ а.д. Бања Лука - откуп акција „Sberbank“ а.д. Бања Лука	10.974.585
B I	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	290.069
	Наплата камата од банака на орочене депозите	290.069
B I	ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	1.641
529	Приливи по основу отплате кредита	1.641
I	УКУПНИ ПРИЛИВИ	18.722.920
	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	
A II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	6.173.788
	Одливи за плаћене обавезе добављачима за канцеларијски материјал, електричну енергију, гориво, услуге, осигурање, провизије, аванси и друго	479.564
	Одливи за исплаћене бруто плате и накнаде плата и друга лична примања	5.645.161
	Одливи по основу пореза на добит	2.267
	Остали одливи, порези и доприноси	46.796
B II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	1.943.642
523	Одливи за набавку грађевинских објеката, опреме и инвентара	216.994
521	Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	1.077.312
524	Одливи по основу дугорочних финансијских пласмана	649.336
B II	ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	-
II	УКУПНИ ОДЛИВИ	8.117.430
	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (I - II)	10.605.490
	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (II - I)	-
	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	2.666.704
	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	114
	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	295
	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА	13.272.013

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период који се завршава на дан 31.12.2022. године

(у КМ)

Врста промјене на капиталу		Капитал	Остале резерве	Нераспоређени вишак прихода над расходима	УКУПНИ КАПИТАЛ
1	2	3	4	5	6(3+4+5)
1.	Стање на дан 01.01.2021.године	18.084.567	9.099.255	1.689.867	28.873.689
	Нето вишак прихода над расходима текуће године, исказан у билансу успјеха	0	0	1.726.648	1.726.648
	Расподјела вишка прихода над расходима претходне године	0	1.689.867	-1.689.867	0
	Емисија акцијског капитала и други видови повећања или смањења основног капитала	0	0	0	0
2.	Стање на дан 31.12.2021./01.01.2022. год.	18.084.567	10.789.122	1.726.648	30.600.337
3.	Нето вишак прихода над расходима текуће године, исказан у билансу успјеха			640.006	640.006
4.	Расподјела вишка прихода над расходима претходне године		1.726.648	-1.726.648	0
	Стање на дан 31.12.2022. године	18.084.567	12.515.770	640.006	31.240.343

Остали капитал непрофитних правних лица од 31.240.343 КМ чини:

- остали основни капитал, у износу од 18.084.567 КМ, је почетни капитал за успостављање и почетак рада Агенције од 01.07.1998. године и дио посебних резерви;
- стање посебних резерви, у износу од 12.515.770 КМ;
- нераспоређени вишак прихода над расходима, у износу од 640.006 КМ, остварен у периоду 01.01. до 31.12.2022. године.

Капитал Агенције на дан 31.12.2022. године, у односу на почетак године, увећан је за вишак прихода над расходима остварен у периоду 01.01. до 31.12.2022. године, у износу од 640.006 КМ.

МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012
www.bdo.ba

Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH

Управном одбору Агенције за банкарство Републике Српске

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: „Агенција“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2022. године и биланс успјеха, извјештај о осталим добицима и губицима у периоду, извјештај о промјенама у капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Агенције на дан 31. децембра 2022. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије („МСР“) и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјелку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Агенцију у складу са *Кодексом етике за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (*IESBA Кодекс*), заједно са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја у Републици Српској и испунили смо и друге наше етичке одговорности у складу са овим захтјевима и IESBA Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Остала питања

Финансијски извјештаји Агенције на дан 31. децембра 2021. године и за годину која се завршила на тај дан ревидирани су од стране другог ревизора. Ревизор је у свом извјештају од 15. марта 2022. године изразио мишљење без резерве.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за састављање и истинито приказивање финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Агенције да настави пословање по начелу сталности, објелодањујући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Агенције.

(наставља се)

Управном одбору Агенције за банкарство Републике Српске (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са МСР увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са МСР, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у финансијским извјештајима, насталог услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједе основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог услед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог услед грешке, пошто криминална радња може подразумевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.
- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола Агенције.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.
- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Агенције да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу прозроковати да Агенција престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истинита и објективна презентација.

(наставља се)

Управном одбору Агенције за банкарство Републике Српске (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја (Наставак)

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Мирко Илић

Овлашћени ревизор и
Лице овлашћено за заступање

Друштво за консалтинг и ревизију БДО д.о.о.
Иве Андрића 15, Бања Лука

16. март 2023. године